

BU SAYIMIZDA

RO-PAX TIPLİ GƏMİ-BƏRƏNİN İLK POLAD LÖVHƏSİNİN KƏSİLMƏSİ MƏRASİMİ KEÇİRİLİB

Martın 16-da Bakı Gəmiqayırma Zavodunda "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin ötən ilin oktyabrında etdiyi sifarişə uyğun 2 ədəd unikal Ro-Pax tipli gəmi-bərənin ilk polad lövhəsinin kəsilməsi mərasimi keçirilib.

Səh. 2

31 MART AZƏRBAYCANLILARIN SOYQIRIMI GÜNÜDÜR

XX əsrdə azərbaycanlılar müntəzəm olaraq erməni terroruna, erməni soyqırımına məruz qalmışlar. 1828-ci ildə Türkmənçay müqaviləsindən sonra zorla ikiyə bölünmüş Azərbaycanın şimalına, yəni Rusiya-ya birləşdirilmiş ərazisinə İrəndən, Türkiyədən və başqa ölkələrdən erməni ailələr köçürüldü.

Səh. 3

GƏMİÇİLİYİN ZAVODLARINDA XARİCİ ÖLKƏLƏRİN GƏMİLƏRİ DƏ TƏMİR OLUNUR

Azərbaycanın gəmi təmiri zavodlarında xarici ölkələrin gəmiləri də təmir olunur. Hazırda "Zığ" Gəmi Təmiri Zavodunda Belçikanın "Jan De Nul" şirkətinə məxsus "Vesalius" gəmisinin bərpası işləri həyata keçirilir.

1980-ci ildə istismara verilən gəmi müvəqqəti olaraq Qazaxıstan Respublikasının bayrağı altında üzür.

Səh. 4

İKİNCİ DAYAQ BLOKU DƏNİZƏ YOLA SALINIB

"Şahdəniz Mərhələ 2" platformalarının ikinci dayaq bloku dənizə yola salınıb.

Şahdəniz konsorsiumundan bildirilib ki, Yaşayış Blokları və Texnoloji Təchizat (YBTT) platformasının dayaq bloku qrafiki qabaqlayaraq martın

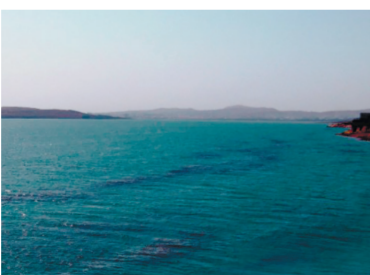
15-də Heydər Əliyev adına Bakı Dərin Özlülər Zavodundan (BDÖZ) Xəzər dənizindəki "Şahdəniz" müqavilə sahəsinə yola salınıb.

Səh. 5

ŞİRİN SU EHTİYATLARIMIZIN 70 FAİZİ ÖLKƏ HÜDUDLARINDAN KƏNARDA FORMALAŞIR

Azərbaycanın şirin su ehtiyatlarının 70 faizi ölkə hüdudlarından kənardadır.

Bunu martın 15-də Bakıda keçirilən "Su nəinki həyat mənbəyidir, hətta həyatın özüdür" deyəti altında I Bakı Beynəlxalq Su Həftəsi çərçivəsində "Su ehtiyatları, hidrotexniki qurğular və ətraf mühit" mövzusunda təşkil olunan beynəlxalq elmi-praktik konfransda "Azarsu" ASC-nin sədri Qorxmaz Hüsey-nov bildirib.

Səh. 6

IV İSLAM HƏMRƏYLİYİ OYUNLARININ İLK BİLETLƏRİ AZƏRBAYCAN PREZİDENTİ İLHAM ƏLİYEVƏ VƏ XANIMI MEHRİBAN ƏLİYEVAYA TƏQDİM OLUNUB

**BAKU
2017**
4th Islamic Solidarity Games

"Baku-2017" IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının açılış mərasiminə 55 gün qaldığı vaxtda - martın 18-də Oyunların ilk biletləri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə və xanımı, "Baku-2017" Təşkilat Komitəsinin sədri Mehriban Əliyevaya təqdim olunub.

Səh. 8

PREZİDENT İLHAM ƏLİYEV: "HİNDİSTANDAN ŞİMALİ AVROPAYA YÜKLƏRİN İNDİKİ 40-45 GÜN ƏVƏZİNƏ 14 GÜNƏ DAŞINMASINA İMKAN VERƏN YENİ MARŞRUT AÇACAĞIQ"

Azərbaycan vasitəsilə Çindən Avropaya açılan dəhliz yüklərin daşınması vaxtını iki dəfə azaldır.

Bu fikirləri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev martın 13-də Parisdə Fransa Şirkətlər Hərəkatının (MEDEF) biznes surasının üzvləri ilə görüşdə səsləndirib.

"Bizim diqqət yetirdiyimiz başqa bir strateji istiqamət Azərbaycanda nəqliyyat qovşağının yaradılmasıdır. Bizim coğrafi mövqeyimiz əlverişlidir. Biz Asiya ilə Avropanın arasında yerləşirik və artıq sahib olduğumuz müasir nəqliyyat infrastrukturuna böyük maraqla sahib edirik. Bizim hər növ təyyarə, o cümlədən ən bö-

yük yük təyyarələri qəbul edə bilən 6 beynəlxalq hava limanımız var. Biz artıq region üçün hava nəqliyyatı ilə yükdaşıma qovşağına çevrilmişik. Bizim bütün qonşu ölkələrlə dəmir yolu əlaqələrimiz var. Azərbaycanın Gürcüstan vasitəsilə Türkiyə ilə dəmir yolu əlaqəsi bu il yaradılacaq. Bu, Xəzər dənizi, Azərbaycan vasitəsilə Çindən Avropaya dəhliz açır. Bu, yüklərin daşınması vaxtını iki dəfə azaldır. İlk sınaq qatırı artıq bizim ərazimizdən keçib. Ötən il biz, həmçinin Hindistandan Pakistan, Fars körfəzi, İran, Azərbaycan, Rusiya, Şimali Avropaya uzanan Cənub-Şimal nəqliyyat dəhlizinin yaradılmasına çoxlu investisiya yatırmaqla, bizi İran-

la birləşdirən dəmir yolu xəttinin çatışmayan hissəsini tamamlamışıq", - deyər Prezident İlham Əliyev qeyd edib.

Ölkə başçısı bildirib ki, Azərbaycanda bir neçə mühüm beynəlxalq toplantı və tədbir təşkil edilib və üzümüzə düşən hər şeyi etmişik. Beləliklə, bu dəhlizin çatışmayan hissəsi tikilən kimi Hindistandan Şimali Avropaya yüklərin indiki 40-45 gün əvəzinə 14 günə daşınmasına imkan verən yeni marşrut açacaqdır. Şimaldan Cənuba, Şərqdən Qərbə olan bu dəhlizlərin hər ikisi təkə coğrafi mövqeyimiz sayəsində deyil, bizim siyasətimiz sayəsində Azərbaycan ərazisindən keçir.

KOLUMBİYA SENATI XOCALI SOYQIRIMININ 25-Cİ İLDÖNÜMÜ İLƏ BAĞLI QƏRARNAMƏ QƏBUL EDİB

Kolumbiya Respublikasının Senati Xocalı soyqırımının 25-ci ildönümü ilə bağlı qərarnamə qəbul edib.

Azərbaycanın bu ölkədəki səfirliyindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Kolumbiya Senatının vitse-prezidentinin, xarici əlaqələr və milli müdafiə komissiyasının prezidentinin, eləcə də senatorların imzaladığı bu qərarnamə Senat tərəfindən Azərbaycan Respublikasının Kolumbiyadakı diplomatik nümayəndəliyinin rəhbəri Ramil Fərzəliyevə təqdim edilib.

Sənədə bildirilir ki, Senat üzvləri Xocalı soyqırımının 25-ci ildönümü ilə bağlı bu faciəvi günün yüzlərlə qurbanının xatirəsini anaraq, Azərbaycan xalqı ilə həmrəyliyini bildirir.

Qərarnamədə 25 il əvvəl - 1992-ci il fevralın 26-da Ermənistan qoşunları və Dağlıq Qarabağdakı separatçılar tərəfindən yüzlərlə azərbaycanlı qadın, uşaq və qocanın qətl edilməsi ilə bağlı şiddətli faktların dünya tarixində bir daha təkrarlanmamasının vacibliyi qeyd olunur.

maqla işğal olunmuş Azərbaycan ərazilərindən kəsilməsi ilə bağlı Ermənistanla çarış edilir.

Azərbaycan xalqının daim beynəlxalq instansiyalara müraciət edərək insan haqları, beynəlxalq humanitar haqlar və ərazi bütövlüyü hüququnun qorunması zamanı ilə sülhə nail olmaq üçün Ermənistan xalqı ilə danışıqların aparılması üçün göstərdiyi səylərinin alqışlandığı qərarnamədə bildirilir. Bu qərarnamə ilə Azərbaycan xalqına Kolumbiya Senatının dəstəyinin ifadə edilib.

Ramil Fərzəliyev ədalətli dəstəkləyinə, Xocalı soyqırım qurbanlarının xatirəsinə ehtirama və münafiqədən əziyyət çəkən Azərbaycan xalqına göstərilən dəstəyə görə xalqımız və hökumətimiz adından Kolumbiya Senatına təşəkkür edib.

Qeyd edək ki, Kolumbiya Senatında 2012-ci ildə də "Azərbaycan Respublikası ərazisinin işğal edilməsi" barədə qərar qəbul edilib.

QAZAXISTANIN KURİK LİMANINDAN AZƏRBAYCANA İLK YÜK GÖNDƏRİLİB

Martın 24-də Kurik limanından Azərbaycana ilk yük yola salınıb. "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin "Bərdə" gəmi-bərəsi ilə göndərilən vaqonlar martın 25-də Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanına çatıb.

Kurik limanının rəhbərliyinin də yaxından izlədiyi "Bərdə" bərəsinin yanılma əməliyyatı və vaqonların gəminin göyərtəsinə yüklənməsi prosesi uğurla həyata keçirilib.

Ümumi sahəsi 40 hektar olan Kurik limanı əlverişli coğrafi mövqeyə malikdir. Ərazisində suyun dərinliyi limandan ən müxtəlif təyinatlı yüklərin yola salınması və qəbuluna tam imkan verir. Kompleksin Transxəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Marşrutu üzərində yerləşməsi sözügedən istiqamətdə artan yük həcmlərinin qarşılınmasında mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Gələcəkdə Kurik bərə kompleksinin yükdaşımalarda rolunun artacağı gözlənilir. Bunun üçün ərazidə infrastruktur işləri davam etdirilir. Hazırda daha bir yanılma körpüsünün tikintisi işləri aparılır. Həmin körpü avtomobil daşıyan gəmilər (Ro-Ro/ Ro-Pax) üçün yeni imkanlar açacaq.

Bu günə kimi Qazaxıstandan tranzit yükdaşıma yalnız Aktau limanı ilə həyata keçirilirdi. Aktau limanının yükdaşıma imkanlarının məhdud olması, əlverişsiz coğrafi şəraiti (küləklərin birbaşa təsirinə məruz qalması) rentabelliyyəti mənfəət göstərirdi. Bu səbəbdən Kurik bərə kompleksinin istifadəyə verilməsi Azərbaycan üçün də əhəmiyyətli sayılır. Yeni kompleks Aktau ilə müqayisədə Bakı Limanına daha yaxın məsafədə yerləşir. Belə ki, Kurikdən Bakıya təxminən 18, Aktau-dan Bakıya isə 22 saatlıq yol var.

Limanın tikintisində Azərbaycan dənizçiləri və Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının təcrübəsi əsas götürülüb. Kurikdən ilk yola salınan gəmi də ölkəmizə məxsus olub. 2016-cı il dekabrın 7-də sınaq mərhələsində Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin "Şahdag" gəmi-bərəsindən istifadə edilib.

Xatırladaq ki, gəmiçilik Xəzərdə yeganə bərə operatoru kimi fəaliyyət göstərir. Hazırda 13 gəmi-bərə Transxəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Marşrutu üzrə yükdaşımalara cəlb olunub. Rəqabətə davamlı xidmət göstərmək üçün istənilən gəmiçilik şirkəti kimi, Azərbaycan Xəzər Dəniz Gə-

miçiliyi də donanmasında gəmi-bərələrinin sayını artırmağa xüsusi önəm verir. Bu məqsədlə gəmiçilik Bakı Gəmiqayırma Zavodunda 2 unikal Ro-Pax tipli gəmi-bərənin tikintisi barədə sifariş yerləşdirib. Bununla da Şərq-Qərb və əks istiqamətdə artması gözlə-

nilən yüklərin daşınması maneəsiz həyata keçiriləcək. Bərələrin sayının artırılması Azərbaycanın regionda nəqliyyat-logistika qovşağına çevrilməsi, ölkənin tranzit potensialının gücləndirilməsi üçün də çox böyük əhəmiyyətə malikdir.

RO-PAX TIPLİ GƏMİ-BƏRƏNİN İLK POLAD LÖVHƏSİNİN KƏSİLMƏSİ MƏRASİMİ KEÇİRİLİB

Martın 16-da Bakı Gəmiqayırma Zavodunda "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin ötən ilin oktyabrında etdiyi sifarişə uyğun 2 ədəd unikal Ro-Pax tipli gəmi-bərənin ilk polad lövhəsinin kəsilməsi mərasimi keçirilib.

Tədbirdə iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev, Bakı Gəmiqayırma Zavodunun əsas səhmdarı SOCAR-ın prezidenti Rövnaq Abdullayev, Azərbaycan Respublikası Dövlət Dəniz Administrasiyasının rəisi Qüdrət Qurbanov, "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin sədri Rauf Vəliyev, "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-nin sədri Cavid Qurbanov, digər rəsmi şəxslər və qonaqlar iştirak ediblər.

Mərasimdə çıxış edən iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev dövlət başçısı İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycanın tranzit potensialından və əlverişli coğrafi mövqeyindən tam faydalanmaq üçün ciddi islahatların və irimiqyaslı işlərin aparıldığını bildirdi. Nazir qeyd etdi ki, Xəzər hövzəsində ən müasir yükəşirmə müəssisəsi olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının tikintisi, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu layihəsinin həyata keçirilməsi, qərb istiqamətində dəmir yollarının yenidən qurulması kimi irimiqyaslı layihələr ölkəmizin regionda nəqliyyat-logistika qovşağına çevrilməsinə töhfə verəcək. Bununla bərabər, Tranzit Yükdaşımlar üzrə Koordinasiya Şurası və yükdaşımalarda iştirak edən müvafiq qurumlar arasında işgüzar əməkdaşlıq nəticəsində Azərbaycan üzərindən tranzit yüklərin naqli üçün əlverişli şərait yaradılıb, yükdaşıma prosedurları sadələşdirilib, tariflərdə şəffaflığa və endirimlərin tətbiqinə nail olunub. Bu işlərin nəticəsi olaraq tranzit yüklərin həcmində ciddi artım qeydə alınıb.

Şahin Mustafayev vurğulayıb ki, Tranzit Yükdaşımlar üzrə Koordinasiya Şurasının və Transxəzər Bey-

nəlxalq Nəqliyyat Marşrutunun aparıcı üzvü olan Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin donanması üçün yeni unikal Ro-Pax tipli gəmi-bərələrinin tikintisi ölkəmizin tranzit yükdaşımlar sahəsində həyata keçirdiyi strateji siyasətin məntiqi davamıdır. Belə ki, bu gəmilər Xəzər üzərindən artan vaqon və TIR-ların vaxtında və yüksək keyfiyyətlə nəqliyə imkan verəcək. Eyni zamanda, belə gəmilərin tikintisinin məhz Bakı Gəmiqayırma Zavodunda aparılması yerli gəmiqayırma təcrübəsinin daha da genişlənməsinə və Azərbaycan iqtisadiyyatının şaxələnməsinə xidmət edəcək. Bu layihənin icrasına

diqqətə çatdıran nazir bildirdi ki, məhz prezident İlham Əliyevin göstərişi ilə gəmi-bərələrinin dəyərində 30 faizi dövlət büdcəsi hesabına maliyyələşdiriləcək. "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Rauf Vəliyev isə çıxışında qeyd etdi ki, Gəmiçilik bazarının tələbinə uyğun yeni gəmilərin tikintisini və donanmanın daim yenilənməsini xüsusi diqqətdə saxlayır. Sədr Xəzərdə yeganə bərə operatoru kimi fəaliyyət göstərən "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" üçün bu gəmilərin tikintisinin əhəmiyyətini qeyd etdi. Bildirib ki, Bakı-Tbilisi-Qars dəmiryolu istismara verildikdən sonra ölkəmiz üzərindən artması

gözlənilən tranzit yüklərin vaxtında daşınmasında da mühüm rol oynayacaq. Prezident İlham Əliyevin dəstəyi ilə hazırda gəmiçiliyin sürətli inkişaf dövrünü yaşadığını vurğulayan Rauf Vəliyev bildirdi ki, mövcud infrastrukturun təkmilləşdirilməsi, regionda ən iri, müasir və böyük potensiala malik Bakı Gəmiqayırma Zavodunun tikilməsi də dövlət dəstəyinin bariz nümunəsidir. Sədr xatırladı ki, hazırda Gəmiçiliyin 13 bərəsi var və onların hamısı Xorvatiyada tikilib. Sevindirici haldır ki, belə gəmilər artıq ölkəmizdə inşa edilir. "Həm vaqon, həm də TIR götürmək imkanına malik gəmilər konsepsiyasına

görə də dünyanın ən gözəl üzən vasitələrindən biri olacaq. Bu cür gəminin ilk dəfə Bakı Gəmiqayırma Zavodunda və "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC üçün tikilməsi çox əlamətdar hadisədir"- deyərək Gəmiçiliyin rəhbəri əlavə etdi. Çıxışlardan sonra poladkəsmə qurğusu işə salınıb və gəmi-bərələrin inşasına başlandıgını bildiren ilk polad lövhələri kəsilib. Yeni gəmilərin konsepsiyası Odesa Dəniz Mühəndisliyi Bürosu ilə birgə hazırlanıb. Əvvəllər bu tip gəmi-bərələr xaricdə tikilirdi və onların Volqa-Don kanalından Azərbaycan ərazisinə maneesiz daxil ola bilməsi üçün eni, uzun-

luğu, hündürlüyü azaldılırdı. Nəticədə isə sahə itkisində yol verildiyindən yükdaşımların həcmi azalırdı. İşin Bakı Gəmiqayırma Zavodunda həyata keçirilməsi sözügedən problemləri aradan qaldıracaq. Belə ki, unikal dizayna malik gəmilər texniki göstəricilərinə görə geniş imkanlara malik olacaq. Bu konsepsiya Xəzərdə mövcud vəziyyət, Gəmiçiliyin vaqon, TIR və sərnişin daşımları üzrə tələbatı və gözlənilən nəzərə alınmaqla ən optimal variant hesab olunur. Yeni Ro-Pax/Bərə tipli gəmi ümumilikdə 100 sərnişin, 56 vaqon və ya 50 yük maşını tutmaq imkanına malik olacaq.

GƏMİÇİLİK DÜNYANIN NÜFUZLU TƏSNİFAT CƏMIYYƏTLƏRİNDƏN OLAN ABS İLƏ ƏMƏKDƏŞLİYİ DAVAM ETDİRƏCƏK

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin beynəlxalq miqyasda tanınmış şirkətlərlə əməkdaşlığı inkişaf etməkdədir. Bu sırada dünyanın ən nüfuzlu təsnifat cəmiyyətlərindən sayılan Amerika Gəmiçilik Bürosu (ABS) ilə iş birliyini xüsusi qeyd etmək olar.

Martın 16-da ABS-in Türkiyə və Azərbaycan üzrə nümayəndələri "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin sədri Rauf Vəliyevlə görüşüblər.

Görüşdə Gəmiçiliklə birgə həyata keçirilən layihələrlə bağlı müzakirələr aparılıb. Gəmiçiliyin Təlim-Tədris Mərkəzinin yüksək standartlara cavab verdiyini xüsusi vurğulayan qonaqlar burada qarşılaşdırılan müasir simulyatorların dəniz-

çilərin peşəkarlıqlarının artırılmasında mühüm rol oynayacağına əminliyini ifadə ediblər.

Rauf Vəliyev Gəmiçiliyin fəaliyyət istiqamətləri, görülən işlər və qarşıda duran vəzifələr barədə qonaqlara ətraflı məlumat verib. Bildirib ki, istər donanmaların, istərsə də sahil təşkilatlarının işinin beynəlxalq standartlar səviyyəsində qurulması, mütəxəssislərin peşə hazırlığının artırılması xarici şirkətlərlə sıx əməkdaşlıq Gəmiçiliyin başlıca önəm verdiyi məsələlərdir.

ABS tərəfindən beynəlxalq standartlara uyğun sertifikatlar alan Gəmiçilik nüfuzlu təsnifat şirkəti ilə əməkdaşlığı bundan sonra da davam etdirəcək.

ƏMİRABAD LİMANINDA BƏRƏ TERMINALININ TİKİNTİSİNDƏ GƏMİÇİLƏRİMİZİN ZƏNGİN TƏCRÜBƏSİNDƏN FAYDALANACAQLAR

Martın 9-da İran İslam Respublikasının Əmirabad Limanının nümayəndə heyəti "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin sədri Rauf Vəliyevlə görüşüb.

İki qonşu və dost ölkə arasında münasibətlərin yüksək səviyyəsindən bəhs edən İran İslam Respublikasının Əmirabad şəhərində Azərbaycanın Əmirabad limanının müşaviri Əli Abbasi belə görüşlərin əlaqələrin möhkəmlənməsinə töhfə verdiyini bildirdi.

Podratçı şirkətlərin nümayəndələrinin də iştirak etdiyi görüşdə Kamal Abdullahi təmsil etdiyi Əmi-

rabad Limanında hazırda aparılan tikinti işləri haqqında məlumat verib. Limanda bərə terminalının da inşa edildiyini deyən qonaq tikinti işlərinin yaxın bir il ərzində başa çatacağını bildirdi. Onun sözlərinə görə, limanda bərə terminalının fəaliyyətə başlaması gələcəkdə daşınacaq yüklərin həcmində artımına səbəb olacaq. Qonaq Əmirabadda bərə terminalının tikintisi və bərə tipli gəmilərin idarə olunmasında azərbaycanlıların zəngin təcrübəsindən faydalanmaq istəklərini xüsusilə qeyd etdi.

Gəmiçiliklə İran şirkətlərinin əlaqələrinə toxunan "Azərbaycan

Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin sədri Rauf Vəliyev bu görüşün iqtisadi əməkdaşlıq üçün yeni imkanlar açacağına inanımı ifadə etdi. Bərə terminalının tikintisində Azərbaycanlı mütəxəssislərin zəngin təcrübəsi olduğunu bildiren Rauf Vəliyev Qazaxıstanın Kurik bərə kompleksinin inşasında da Gəmiçiliyin əməkdaşlarının təcrübəsindən yararlandıklarını diqqətə çatdırıb. Söhbət zamanı, Xəzərdə yeganə bərə operatoru kimi fəaliyyət göstərən Gəmiçiliyin donanmasında hazırda 13 tip bərə, 2 tip Ro-Ro gəmilərinin əlaqələrinə toxunan "Azərbaycan

isə yeni nəsillə Ro-Pax tipli gəmilərin Bakı Gəmiqayırma Zavodunda məntəqəvi kəsmə işləri baş tutacaq. Gəmiçiliyin rəhbərinin sözlərinə görə, Əmirabad bərə terminalının işə salınması bir çox digər layihələrin də reallaşmasına imkan yaradacaq.

Görüşdə iranlı qonaqların Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanında bərələrlə tanışlığı, onların körpü-yanalması, dəmir-yolu qatarlarının bərəyə daxil olması proseslərini daha yaxından izləməyə dair razılıq əldə olunub. Bundan başqa, danışıqlarda ikitərəfli əməkdaşlığın gələcək perspektivləri müzakirə edildi.

HƏR BİR İSTİQRAZ SAHİBİNƏ 21 DOLLAR GƏLİR QAZANDIRIB

SOCAR istiqrazının sahibləri gündəlik təxminən 0,14 dollar qazanır.

Bu kağızlar üzrə marketmeyker fəaliyyətini həyata keçirən "PSG Kapital" investisiya şirkətindən bildirilib ki, SOCAR-ın daxili bazar üçün dollara buraxdığı SOCAR istiqrazları öz sahiblərinə hər gün gəlir gətirir. Nominal qiyməti 1000 dollar olan istiqrazların illik gəlirliliyi 5 faiz və ya illə 50 dollar təşkil edir. Faiz gəlirləri hər gün üçün hesablandıqna görə, hər bir istiqraz sahibi gündə təxminən 0,14 dollar qazanır.

SOCAR istiqrazlarının buraxılışından təqribən 5 ay müddətində keçdiyini nəzərə alsaq, hər bir istiqraz öz sahibinə indiyədək 21 dollar gəlir qazandırb. Bir ilin tamamında bu məbləğ 50 dollar olacaq. İstiqraz sahibləri bu pulun 12,5 dollarını yanvarın 17-də ilk ödənişi zamanı alıblar. Gəlirlərin növbəti hissəsi isə aprelin 17-si, iyulun 17-si və oktyabrın 17-si tarixlərindəki faiz ödənişləri zamanı verəcək.

Xatırladaq ki, SOCAR istiqrazları Azərbaycanın fond bazarında ən çox alınıb-satılan qiymətli kağızlardır. Belə ki, bu

ilin ilk iki ayında birjada 29,4 milyon dollarlıq istiqraz alınıb satılıb ki, bu da ümumi istiqraz bazasının 76,2 faizi deməkdir. SOCAR istiqrazlarının buraxılmasından keçən müddət ərzində indiyədək 69,1 milyon dollarlıq istiqraz ticarəti edilib.

SOCAR istiqrazlarının satış qiyməti 1 007-1 008 dollara yüksəlib. Bu ilin ilk iki ayında birjada 29,4 milyon dollarlıq istiqraz alınıb-satılıb ki, bu da ümumi istiqraz bazasının 76,2 faizi deməkdir.

SOCAR istiqrazlarının buraxılmasından keçən müddət ərzində indiyədək 69,1 milyon dollarlıq istiqraz ticarəti edilib.

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC erməni təcavüzü nəticəsində doğma ocaqlarından didərgin düşmüş soydaşlarımızı diqqət və qayğısını heç vaxt əsirgəməyib.

Dənizçilər həmişə olduğu kimi, bu il də Novruz bayramı ərəfəsində Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin himayəsində olan məcburi köçkün ailələrinə baş çəkiblər. Əslən

GƏMİÇİLİK 3350 QAÇQIN VƏ MƏCBURİ KÖÇKÜN AİLƏSİNİ BAYRAM SOVQATI İLƏ SEVİNDİRİB

Xocalı, Kəlbəcər, Laçın, Ağdam və Şuşadan olan və Goranboy rayonu ərazisində müvəqqəti məskunlaşan 3350 qaçqın və məcburi köçkün ailəsinə zəruri ərzaq məhsullarından ibarət bayram sovgatı paylanılıb. Gəmiçiliyin nümayəndələri-

nin məcburi köçkünlərlə görüşündə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında aparılan uğurlu siyasət nəticəsində qaçqın və məcburi köçkünlərin tezliklə yurd-yuvalarına qayıdacaqlarına inanım ifadə edilib, bayram arzuaları dilə gətirilib.

Torpaqlarımızın erməni işğalı nəticəsində ev-əşiyindən didərgin düşən həmvətənlərimiz daimi diqqət və qayğıya görə ölkə rəhbərliyinə minnətdarlıqlarını bildirib, danışıqlarda aydın səma altında uğurlu səfərlər arzulayıblar.

31 MART AZƏRBAYCANLILARIN SOYQIRIMI GÜNÜDÜR**“BAKINI ERMƏNİLƏŞDİRMƏK, ONU ÖZ HƏQIQI SAHİBLƏRİNDƏN TƏMİZLƏMƏK MƏNFUR DAŞNAK PROQRAMININ TƏRKİB HİSSƏLƏRİNDƏN BİRİ İDİ...”**

1918-ci ilin mart ayından etibarən əksinqilabi mübarizə süari altında Bakı Kommunası tərəfindən ümumən Bakı quberniyasını azərbaycanlılardan təmizləmək məqsədi həyata keçirilməyə başlandı... Azərbaycanlıların soyqırımı Bakı, Şamaxı, Quba qəzalarında, Qarabağda, Zəngəzürdə, Naxçıvanda, Zəngilanda və Azərbaycanın başqa bölgələrində xüsusi qəddarlıqla həyata keçirilmişdir. Bu ərazilərdə dinc əhali kütləvi surətdə qətlə yetirilmiş, kəndlər yandırılmış, milli mədəniyyət abidələri dağıdılıb məhv edilmişdir.

Heydər ƏLİYEV,
Ümummilli Lider

Erməni millətçiləri tərəfindən xalqımıza qarşı aparılan soyqırımı və təcavüz siyasətinin iki yüz ildən artıq tarixi vardır. Bu siyasətin məqsədi azərbaycanlıları qədim torpaqlarından sıxışdırıb çıxarmaq, bu ərazilərdə erməni tarixçilərinin və ideoloqlarının uydurduğu “Böyük Ermənistan” dövləti yaratmaq idi. Öz mənfur və təhlükəli siyasətlərini gerçəkləşdirmək üçün onlar müxtəlif üsul və vasitələrdən, tarixin saxtalaşdırılmasından, siyasi təxribatlardan istifadə etmiş, dövlət səviyyəsində davakar millətçiliyi, separatizmi və qonşu xalqlara qarşı təcavüzü dəstəkləmişlər. Bu məqsədlə Ermənistanda və ayrı-ayrı dövlətlərdə “milli-mədəni”, dini, siyasi və hətta terrorçu təşkilatlar qurmuş, erməni diasporunun və lobbisinin imkanlarını səfərbər etmişlər.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

XX əsrdə azərbaycanlılar müntəzəm olaraq erməni terroruna, erməni soyqırımına məruz qalmışlar. 1828-ci ildə Türkmənçay müqaviləsindən sonra zorla ikiye bölünmüş Azərbaycanın şimalına, yəni Rusiyaya birləşdirilmiş ərazisinə İrandan, Türkiyədən və başqa ölkələrdən erməni ailələr köçürüldü. Qafqazın bəzi ərazilərində də haylara yer verildi, onlar üçün hər çür şərait yaradıldı.

Ermənilər yaşadıkları özge ərazilərə sahib olmağa daim can ataraq bu istiqamətdə məkrli siyasət yürütmüşlər. Bunun nəticəsidir ki, ermənilər 50-60 il bir ərazidə yaşayırlarsa, o yerlərə sahib olmağa çalışırlar. Bunun üçün planlar qurur, yerli əhalinin qılığına girir, onun qəlbinə yol tapır, tədricən adət-ənənəsinə, mədəniyyətinə, hətta mətbəxinə yiyələnməyə çalışırlar. Sonra da özlərini yaşadıkları yerlərin əsl sahibi kimi aparır, yerli əhalini öz tarixi torpağından, yurdundan sıxışdırıb çıxartmağa başlayırlar.

XIX əsrin axırlarında erməni millətçiləri özlərinin “Daşnaksütyun” partiyalarını yaratdılar. “Daşnaksütyun” partiyasının əsas məramı dənizdən-dənizə “böyük Ermənistan” yaratmaq idi. Türklərin və azərbaycanlıların torpaqlarında özlərinə yer ələməsi ermənilər xristian dövlətlərinə arxalanaraq yerli əhaliyə qarşı mübarizəyə başladılar.

1905-1907-ci illər birinci rus inqilabı dövründə çarizm öz hakimiyyətini qorumaq üçün milli ədavətləri qızışdırdı. Bundan ermənilər yararlandılar və əsrlər boyu çörəyini yedikləri, suyunu içib, torpağında yaşadıkları azərbaycanlılara qarşı tarixdə görünməmiş qırğına başladılar. 1905-ci il hadisələrində ermənilər azərbaycanlıları qırırdı və bu vəziyyətdə rus hakimiyyəti biganəliklə baxırdı. Ermənilər Bakıda, Şamaxıda, Gəncədə, Qubada, Lənkəranda, Qarabağda, Zəngəzürdə və başqa yerlərdə qırğınlar törətmişdilər. Tarixi faktlar göstərir ki, ermənilər azərbaycanlıları çox böyük qəddarlıqla, özlərinə məxsus əmansızlıqla öldürmüşlər. Ermənilərin bu vəhşiliklərini öz gözləri ilə

görmüş, dövrünün tanınmış ziyalıları Ə. Ağayev 1906-cı ildə Gəncə məscidində çıxışında demişdi: “Yer üzündə Allahın yaratdığı nə qədər vəhşi və yurtdışı heyvan varsa, onlar başqa heyvanları parçalayırlar, amma həmcinslərinə toxunmazlar. Nə acıdır ki, vəhşi heyvanların yoxmadıqlarını ermənilər yapırırlar. Tarixdə bu naxoş hadisəyə bənzər heç bir hadisəyə rast gəlməmişik.”

Ermənilər 1905-ci ildən daha ağır və daha genişmiqyaslı qırğınları 1918-ci ilin mart ayında törətmişlər.

Tariximizdə 31 mart qırğını kimi daxil olmuş bu dəhşətli hadisə xalqımızın yaddaşına qanlı həflərlə yazılmışdır. Əsrlər boyu azərbaycanlılara qarşı nifrət bəsləyən, millətimizin qanına susayan erməni cəlladları 1918-ci ildə Bakıda və Azərbaycanın bütün bölgələrində olmanın faciələr törədək kütləvi surətdə qırğına səbəb oldular. Daşnak-böşevik xətti ilə həyata keçirilən bu soyqırımı Bakı Komissarlığının başçısı S. Şaumyanın ssenarisinə əsaslanmışdır. Azərbaycanlıların ermənilər tərəfindən qərarlaşdırılması naminə yol verildiyi iddia edilən mart qırğını nəticəsində “böyük Ermənistan” xəstəliyinə tutulmuş ermənilər mənfur planlarının bir

hissəsinin yerinə yetirilməsinə nail oldular. Məhz 1918-ci ilin 31 mart soyqırımı məkrli qonşularımızın 1948-1953-cü illərdə azərbaycanlıların Ermənistandan kütləvi şəkildə deportasiyası, 1990-cı il 20 Yanvar faciəsi və 1992-ci il Xocalı soyqırımının ilk addımları kimi səcəyələndirilə bilər.

Uzun bir dövr sovet tarixi ədəbiyyatında 31 mart qırğınını birtərəfli münasibət bəsləyərək baş verənləri vətəndaş müharibəsi, daşnak-Müsavat qarşıdurması şəklində qələmə verməyə çalışmışlar. Hətta soyqırımı məruz qalmış azərbaycanlılara onun tarixinə qara həflərlə yazılmış hadisəni büsbütün unudurmağa səy göstərilib. Azərbaycan müstəqillik qazandıqdan sonra bir çox məsələlər kimi 31 mart soyqırımı da öz əsl qiymətini tapdı. Həqiqətlər üzə çıxaraq bəlli oldu ki, 31 mart soyqırımı ermənilərin planlı şəkildə, ssenariyə uyğun həyata keçirdikləri bir hadisədir.

1917-ci il Oktyabr inqilabından sonra yaranmış Bakı Soveti S. Şaumyanın rəhbərliyi ilə fəaliyyət göstərdiyinə görə burada yerli əhalidən – azərbaycanlılardan çox az adam təmsil olunurdu. Bakı Sovetində cəmlənmiş daşnaklar və qeyri-millətlərin nümayəndələri Şaumyanın rəhbərliyi altında mart hadisələrini səbəbkarları idilər. Bakı Sovetində milli ayrı-seçkilik məskin surətdə hiss olunurdu.

Burada M.Ə.Rəsulzadənin bir fikrini xatırlatmaq yerinə düşər: “...1917-ci il inqilabı məhkum siniflərin hüriyyət, məhkum millətlərə də muxtariyyət verəcəkdir. Lakin fevral inqilabından çox şey gözləyənlərin ümidini oktyabr çevrilişi puça çıxartdı. Oktyabr çevrilişinin gətirdiyi yeni qaydaların əyalətlərdə özünə yer etməsi üçün ağılaşmaz cinayətlərə əl atıldı. Bu hiylə və məkrli öz təcassümüni çox vaxt qanlı hadisələrdə tapdı.”

1918-ci ilin martında Bakıda minlərlə gənəhsiz soydaşımızın qəddarlıqla məhvina səbəb olmuş qırğın da bu qanlı hadisələrdən ən böyüyü idi.

Bakı Soveti Bakını Azərbaycanın paytaxtı etmək “arzusunda olan” yerli əhaliyə dərs vermək üçün əlverişli məqamın yetişdiyini duymuşdu. S.Şaumyan və onun havadarlarının

məkrli məqsədi Bakını erməniləşdirmək, yerli əhalini buradan qovub çıxarmaq və beləliklə, “böyük Ermənistan” a yol açmaq idi. O vaxt Rusiya dövlətinin başçısı V. Leninə də ermənilər və onlara dəstək olanlar yalan məlumat verərək bildirmişdilər ki, guya Azərbaycan çox kiçik bir ərazidir, Bakı əhalisinin əksəriyyətini isə ermənilər, ruslar və başqa xalqlar təşkil edirlər. Bütün bunlar bir daha göstərir ki, bu təxribat planlı şəkildə qurulmuş və həyata keçirilmişdir. S.Şaumyan martın 15-də Bakı Sovetində çıxış edərək demişdir ki, “Bakı Soveti Zaqafqaziyada vətəndaş müharibəsinin başlıca mərkəzinə və istehkama çevrilmişdir.” Ona görə də sovetin rəhbərliyi yerli əhalini “başsa salmaq” üçün daşnaklarla sazışa girir.

Sənədlər göstərir ki, S. Şaumyan qarşıdakı hadisəyə əvvəlcədən hazırlıq görmüşdür. 1918-ci il martın 3-də Şaumyan Stalinə xüsusi xahiş məktubu göndərmişdir. Şaumyanın məktubunda Bakının sürətlə hərbləşməsi üçün vəsait göndərilməsi, Qafqaz ordusu hərbi inqilab komitəsinin Bakıda yerləşdirilməsi, hərbi donanmanın yenidən təşkilinə başlanması barədə ətraflı məlumat verilir. Məktubda əsas məsələ isə daşnak hərbi hissələrinin daha çox silahlandırılması idi. Şaumyan yazırdı: “Daşnaklar üçün top məsələsini, xahiş edirəm, elə rəsmiləşdirəsiniz ki, məsələnin qəti həlli burada məndən asılı olsun. Biz isə vəziyyətdə görə burada həll edirik”. Bəli, daşnak ləibasında olan Şaumyan Bakıda külli-ixtiyara sahib olmaq istəyirdi.

Martın 30-31-i və aprelin 1-də ermənilərin Bakıda törətdikləri qırğında təkcə 13 min azərbaycanlı öldürüldü. Belə dəhşətli soyqırımı Şamaxıda, Lənkəranda, Qubada, Qarabağda və başqa yerlərdə də olmuşdur.

Bu qırğınlar içərisində Şamaxı qırğını öz dəhşəti ilə fərqlənir. S.Şaumyanın göstərişi ilə Şamaxı qəzasına daşnak zabitləri T. Əmiryan, S.Lalayan, Avezisov və başqaları göndərilmişdi. Erməni silahlı quldur dəstələri qəzanın 40-a yaxın kəndini xarabazara çevirdi. Əliyalın əhali qılıncdan keçirildi.

Şamaxı faciəsini gözləri ilə görə M.Əzizbəyov hadisəni N.Nərimanova təsvir edərkən özüni saxlaya bilməmiş, göz yaşları tökmüşdür. M.Əzizbəyov demişdir ki, Əmiryanın və Lala-

yanın silahlı quldur dəstələri cinsinə və yaşına məhəl qoymadan azərbaycanlıları qətlə yetirmişlər. Azğınlaşmış daşnaklar insanları məscidə yığaraq, od vurub yandırmışdılar.

Mart qırğınının törədilməsindən S.Şaumyanın böyük rolu olduğunu N.Nərimanov bildirdi. O, 1923-cü il dekabrın 24-də MK-ya göndərdiyi məktubunda yazırdı: “1918-ci ilin martında Bakıda daşnaklaşmış “bolşevik”lərin və vəhşilənmiş daşnakların azğınlığı üç gün davam etmişdir. Daşnak dəstələri xeyli dinc azərbaycanlı ailəsini qarət etmiş və öldürmüşdür... Bu, Bakını erməniləşdirmək, onu öz həqiqi sahiblərindən təmizləmək, zəngin təbii sərvətləri ələ keçirmək kimi mənfur daşnak programının tərkib hissələrindən biri idi...”

Şaumyan təkcə Bakını deyil, bütün Azərbaycanı erməniləşdirməyə çalışırdı. Bunu Şaumyanın bütün türk dünyasının düşməni tayyulaq Androniklə əlaqə saxlaması da sübut edir.

1918-ci il iyulun 14-də Andronik Şaumyanı yazırdı: “Həzrət Naxçıvan qəzasında... Türkiyə qoşunlarını Naxçıvan ərazisinə daxil olmasına mane olmağa çalışacağam. Cavab və sərəncam gözləyirəm. General-mayor Andronik”.

Naxçıvanda və ətraf yerlərdə dəhşətli törətmə quldur Andronik bir qədər sonra bolşevik-daşnak Şaumyanı yazırdı: “Culfa mənim əlimdədir. İstədiyiniz vaxt onu sizin sərəncamınıza verə bilərəm”.

Şaumyan da cavabında yazmışdı: “Culfa, xalq qəhrəmanı (!) Andronik. Sizin teleqramınızı aldım. Teleqramın tam mətnini Moskvada mərkəzi hökumətə çatdırırdım. Sizin simanızda öz təəssüfimdən əsl xalq qəhrəmanını salamlayıram”.

Bu teleqram bir daha göstərir ki, Şaumyan özü də tayyulaq Andronikdən geri qalmırdı...

Ermənilərin 1918-ci ildə Azərbaycanda törətdikləri faciələrə baxmayaraq, homin il sentyabrın 15-də türk və Azərbaycan qoşunlarının birgə həmləsi ilə daşnak dəstələri məhv edildi və Azərbaycanın üçrəngli bayrağı Bakıda dalğalanmağa başladı.

H. MƏMMƏDOVA

Azərbaycan Respublikası müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra tarixi keçmişimizi daha yaxşı öyrənmək imkanı əldə olunub, uzun illər gizli qalan həqiqətlər tədricən üzə çıxıb, beləliklə, təhrif edilmiş hadisələr aşkarlıq müstəvisində daha aydın görünməkdədir. Xalqımıza qarşı zaman-zaman törədilmiş və beynəlxalq miqyasda heç vaxt tarixi qiymətini almamış soyqırımı hadisələri də bu qəbildəndir.

Bu fikirlər Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkilinin (Ombudsmanın) 31 mart - Azərbaycanlıların Soyqırımı günü ilə əlaqədar dünya birliyinə, beynəlxalq təşkilatlara, ombudsmanlar institutlarına, diplomatik nümayəndəliklərə və digər qurumlara ünvanlanmış bəyanatında yer alır.

Bəyanatda deyilir: XIX əsrin əvvəllərindən başlayaraq, tarixi Azərbaycan torpaqları olan Qarabağa, Naxçıvana, Zəngəzürə, İrəvan quberniyasına və digər bölgələrə İran və Türkiyədən minlərlə erməni ailəsi köçürülüb. Erməni millətçilərinin və onların havadarlarının azərbaycanlılara qarşı iki əsrdən artıq müddətdə məqsədyönlü şəkildə həyata keçirdikləri soyqırımı, etnik təmizləmə və deportasiya siyasətinin məqsədi soydaşlarımızı öz tarixi torpaqlarından qovmaq və bu ərazilərdə “Böyük Ermənistan” dövləti yaratmaq olub.

Sənəddə qeyd olunur ki, bu qanlı faciələrin ən dəhşətli 31 mart 1918-ci il tarixdə azərbaycanlılara qarşı törədilən soyqırımıdır və özünün ağır nəticələri ilə seçilir. 1918-ci ilin mart ayından etibarən erməni millətçiləri tərəfindən dinc azərbaycanlı əhali yalnız milli mənsubiyyətinə görə məhv edilib, insanlar diri-diri yandırılıb, nadir tarixi abidələr, xəstəxanalar, məktəblər, məscidlər dağıdılıb. Silahlı erməni-bolşevik birləşmələrinin Bakıda və digər yerlərdə martın 31-də və aprelin 1-2-də törətdiyi kütləvi qırğınlar nəticəsində yüz minlərlə azərbaycanlı, o cümlədən Bakı və ətraf kəndlərin 30 mindən çox sakini milli mənsubiyyətinə görə qəddarlıqla öldürüldü. Bu zaman ermənilər bir çox qədim binaları, o cümlədən dünya məmarlığının incilərindən sayılan İsmailiyyə binasını, ziyarətgahları, məscidləri top atəsinə tutaraq dağıdıb, insanların meyitlərini yandırdılar.

Bəyanatda azərbaycanlıların soyqırımının əsasən Bakı, Şamaxı, Quba, Kürdamir və Salyan qəzalarında, Qarabağ, Zəngəzür, Naxçıvan və Lənkəranda xüsusi qəddarlıqla həyata keçirildiyi və bunun ağır nəticələri barədə məlumat

OMBUDSMAN 31 MART - AZƏRBAYCANLILARIN SOYQIRIMI GÜNÜ İLƏ ƏLAQƏDAR BƏYANAT YAYIB

verilir. Qeyd olunur ki, ümummilli lider Heydər Əliyevin “Azərbaycanlıların soyqırımı haqqında” 1998-ci il 26 mart tarixli Fərmanında bu hadisələrə siyasi qiymət verilib və azərbaycanlıların ermənilər tərəfindən soyqırımına məruz qalması ilk dəfə rəsmi surətdə bəyan edilib. Eyni zamanda, 31 mart - Azərbaycanlıların Soyqırımı Günü hər il ölkəmizdə dövlət səviyyəsində qeyd olunur.

“Son dövrdə Qubada 1918-ci il hadisələri zamanı ermənilərin törətdikləri kütləvi insan qətlərini aşkarlayan faktlar üzə çıxarılıb. Belə ki, tapılmış sayısız-hesabsız insan sümükləri bu qırğınlar zamanı erməni qatillərinin vəhşiliyini və vandalizmini təsdiqləyən ayınlı döllərdir. Bu ərazidə on minlərlə insanın qətlə yetirilməsinin sübutu kimi və onların xatirəsinə ehtiram əlaməti olaraq Quba soyqırımı Memorial Kompleksi yaradılıb”, - deyər bəyanatda vurğulanır.

Soyqırımı cinayətinin əlamətləri BMT Baş Məclisinin 9 dekabr 1948-ci il tarixli 260 (III) sayılı qətnaməsi ilə qəbul edilmiş “Genosid cinayətinin qarşısının alınması və cəzalandırılması haqqında” Konvensiyada müəyyən olunub. Ombudsmanın bəyanatında xatırladılır ki, konvensiyaya görə, soyqırımı hər hansı milli, etnik, irqi, yaxud dini qrupu tam və ya qismən məhv etmək məqsədilə törədilən hərəkətlərdir. İnsanlıq əleyhinə cinayətin tərkibini təşkil edən və bu sənəddə göstərilən əməllərdən hər biri 1918-ci ilin mart hadisələri zamanı ermənilər tərəfindən azərbaycanlılara qarşı törədilib və hüquqi baxımdan soyqırımı kimi qiymətləndirilməlidir.

Bəyanatda daha sora deyilir: Ermənistan 1988-ci ildən başladığı növbəti təcavüz siyasəti nəticəsində Azərbaycanın ayrılmaq tərkib hissəsi olan Dağlıq Qarabağ ərazisini, eləcə də yeddi ətraf rayonu işğal edib, beləliklə ölkəmizin 20

faiz ərazisi zəbt olunub, bir milyon soydaşımız qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşüb, onların hüquqları kütləvi şəkildə kobudcasına pozulub. Bu işğal zamanı da erməni millətçiləri və terrorçuları Azərbaycanın Xocalı şəhərində, Kərkicahan, Malibəyli, Quşçular, Qaradağlı, Ağdaban kəndlərində və digər yaşayış məntəzələrində soyqırımları törədiblər.

Zəbt olunmuş Dağlıq Qarabağ və ətraf rayonlar Azərbaycan ərazisinin ayrılmaz tərkib hissəsidir. BMT Təhlükəsizlik Şurası ölkəmizin işğal olunmuş torpaqlarının qeyd-şərtsiz azad edilməsi barədə dörd məlum qətnamə qəbul edib. Digər beynəlxalq təşkilatların da bununla bağlı müvafiq qətnamə və qərarları var. Bu sənədlərdə Ermənistandan öz hərbi qüvvələrini işğal etdiyi Azərbaycan ərazilərindən çıxarması, bir milyon azərbaycanlı qaçqın və məcburi köçkünün öz doğma torpaqlarına qayıtmasına imkan yaratması birnəməli olaraq tələb edilir. Lakin işğalçı ölkə buna məhəl qoymur, qeyri-konstruktiv mövqə nümayiş etdirərək, regionda sülhün bərqərar olmasına maneçilik törədər, atəşkəs rejimini müttəmədi olaraq pozur.

Bəyanatda buna misal olaraq, 2016-cı il aprelin 2-də Ermənistan silahlı qüvvələrinin cəbhə bölgəsində törətdikləri təxribatlardan bəhs edilir. Qeyd olunur ki, cəbhəyanı bölgələrdə məskunlaşan mülki əhalinin yaşadığı çoxsaylı yaşayış məntəzələri, məktəblər və digər sosial obyektlər, habelə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin qoşunlarının təmas xətti boyunca mövqeləri ağır artilleriyadan, iriçaplı silahlardan intensiv atəşə məruz qalıb. Nəticədə dinc əhali, o cümlədən uşaqlar, qadınlar və ahıllar həlak olub və ağır yaralanıblar. Beləliklə, beynəlxalq sənədlərin, o cümlədən Cenevrə konvensiyalarının müddəaları kobud şəkildə pozulub.

Sənəddə təəssüf hissi ilə vurğulanı ki, bütün bunlar XXI əsrdə, yüksək mədəni, iqtisadi inkişaf səviyyəsinə nail olmuş dünya ictimaiyyətinin gözü qarşısında baş verir. Hər bir vandalizm, separatçılıq, milliyətçilik, terrorizm aktlarına hüquqi-siyasi qiymət verilmədikcə, bütün bəşəri cəmiyyət təhlükə qarşısında qalacaq.

Sənəddə Azərbaycan tərəfinin Dağlıq Qa-

rabəg münaqişəsini sülh yolu ilə həll etmək istiqamətində göstərdiyi səylər diqqətə çatdırılır. Bildirilir ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev hər zaman bu münaqişənin yalnız ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində həllinin, zəbt olunmuş torpaqlardan işğalçı qüvvələrin çıxarılmasının zəruriliyini qətiyyətlə vurğulayır. Son dövrlərdə dünya ictimaiyyəti Azərbaycanın haqlı mövqeyini getdikcə daha çox dəstəkləyir və problemin beynəlxalq hüquq normaları çərçivəsində dinc vasitələrlə həll edilməsində maraqlıdır. Artıq 14 dövlətin parlamentləri ermənilər tərəfindən 1992-ci il fevralın 26-da törədilmiş Xocalı soyqırımını beynəlxalq hüquq normaları müstəvisində tanıyıb, habelə ABŞ-in 21 ştatının qanunverici orqanlarında müvafiq qətnamələr qəbul edilib. Bununla belə 31 mart - Azərbaycanlıların soyqırımına beynəlxalq miqyasda hələ də hüquqi qiymət verilməyib.

Dünya birliyinə və mötəbər beynəlxalq qurumlara ünvanlanan bəyanat belə bir namıla yekunlaşır: Azərbaycana qarşı aparılan uzunmüddətli erməni təcavüzünə, insan hüquqlarının kütləvi şəkildə pozulmasına son qoyulacağına, uzun müddət davam edən bu münaqişənin sülh və danışıqlar yolu ilə aradan qaldırılmasına kömək göstəriləcəyinə əminliyimizi ifadə edirik. Beynəlxalq təşkilatları ikili standartlara yol vermədən haqlı mövqeyimizi dəstəkləməyi tələb edirik, ədalətin tezliklə öz yerini tapacağına, insanlığa qarşı törədilən bu qəti cinayətin genosid aktı kimi beynəlxalq hüquqi qiymətini alacağına, cinayətkarların cəzasız qalmayacağına, soyqırımı törətmiş Ermənistanı qarşı səlahiyyətli beynəlxalq qurumlar tərəfindən sanksiyaların tətbiq olunacağına, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün, bir milyon qaçqın və məcburi köçkün soydaşımızın kütləvi şəkildə pozulmuş hüquqlarının bərpa ediləcəyinə, əsir və girovların azad olunacağına inanırıq.

Bəyanat BMT-nin Baş katibinə, BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasına, BMT-nin İnsan Hüquqları üzrə Ali Komissarına, UNESCO-ya, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına, Avropa Komissiyasına, Avropa Şurasına, ATƏT-ə, Beynəlxalq və Avropa ombudsmanlar institutlarına, Asiya Ombudsmanlar Assosiasiyasına, Beynəlxalq Sülh Bürosuna, müxtəlif ölkələrin ombudsmanlarına, Azərbaycan Respublikasının xarici ölkələrdəki və xarici ölkələrin respublikamızdakı səfirliklərinə, Azərbaycan diaspor təşkilatlarına göndərilir.

ÜÇTƏRƏFLİ MEMORANDUM İMZALANIB

"Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC, "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC və "Özbəkistan Dəmir Yolları" ASC arasında üçtərəfli görüş keçirilib. Görüşdə tərəflər Azərbaycan və Özbəkistan arasında əlavə həcmdə tranzit və idxal-ixrac daşımalarının cəlbində maraqlı olduqlarını ifadə ediblər. Aparılan müzakirələrin nəticəsində tərəflər arasında üçtərəfli memorandum imzalanıb.

Hər iki ölkənin nümayəndələri həm Avropa, həm də Orta Asiya və Əfqanıstan istiqamətində yükdaşımaların həyata keçirilməsində özlərinin mövcud nəqliyyat infrastrukturundan yararlanmağın vacibliyini diqqətə çatdırıblar. "Özbəkistan Dəmir Yolları" ASC qeyd olunan dəhlizin məhsul idxalı və ixracı üçün geniş imkanlar açacağına vurğulanıb.

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin sədri Rauf Vəliyev bu istiqamətdə daşınan yüklər üçün Gəmiçiliyin su nəqliyyatı vasitələrini ayırmağa hazır olduğunu bildirib. "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC isə öz növbəsində hər iki istiqamədə daşımalar üçün optimal şərait yaradacağına öhdəsinə götürüb. Sənədə görə, tərəflər marşrut üzrə daşınacaq potensial yükləri də müəyyənləşdiriblər.

Tərəflər marşrutun inkişafını təmin etmək üçün daimi fəaliyyət göstərən işçi qrupu yaradacaqlar. Qrupun əsas vəzifəsi yük bazarını hərtərəfli araşdırmaq, daşıma texnologiyasını bəyən-mək, marketing strategiyası hazırlay

reallaşdırmaq, alternativ marşrutlar və nəqliyyat vasitələri ilə bazara rəqabətə-davamlı logistik məhsul çıxarmaqdan ibarətdir. Logistik məhsulun təsviqi məqsədi ilə isə "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC, "Azərbaycan Xəzər Də-

niz Gəmiçiliyi" QSC, "Özbəkistan Dəmir Yolları" ASC, həmçinin bu ölkənin aparıcı idxalçıları və ixracatçıları iştirakı ilə aprelin 26-27-də Daşkənddə tədbir keçirilməsi nəzərdə tutulur.

Azərbaycanın gəmi təmiri zavodlarında xarici ölkələrin gəmiləri də təmir olunur. Hazırda "Zig" Gəmi Təmiri Zavodunda Belçikanın "Jan De Nul" şirkətinə məxsus "Vesalius" gəmisinin bərpası işləri həyata keçirilir.

1980-ci ildə istismara verilən gəmi müvafiq olaraq Qazaxıstan Respublikasının bayrağı altında üzür. Uzunluğu 90, eni 17, hündürlüyü 5 metr və ümumi tutumu 1855 ton olan "Vesalius" dəniz dibinin dərinləşdirilməsi işləri ilə məşğul olur.

Artıq gəmidə tərsənə işləri başa çatıb. Yəni, bütün sualtı təmir işləri görülmüşdür. Hazırda üzən vasitənin boru və nasosları təmizlənir, kranlarına platformalar qoyulur, mühərrikin hava sovurucusu təmir olunur. Bundan sonra isə gəminin ballast anbarlarından gedən boru sisteminin yerini və qapıların dəyişdirilməsi, gəminin qazdığı torpaq və digər süxurları sovuran boruların yenisi ilə əvəz edilməsi nəzərdə tutulur.

İşin keyfiyyətinə xüsusi fikir verən gəmi təmirçiləri həm də "Vesalius"-u vaxtından 5 gün tez - martın sonlarında sifarişçiyə təhvil verməyi planlaşdırıblar. Sifarişçi də mühəndislik baxımından yüksək peşəkarlıq tələb edən mürəkkəb işlərin öhdəsindən məharətlə gələn təmirçilərimizin işində razılığını gizlətmir.

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC regionda ən güclü gəmi təmiri bazasına malikdir. Həm "Bibiheybat", həm də "Zig" gəmi təmiri zavodları mütəmadi olaraq xarici ölkələrdən sifarişlər alır. Əsasən AXDG-yə məxsus gəmilərin təmiri ilə məşğul olan zavodların xaricdən sifariş qəbul etməsi isə ölkəyə əlavə valyuta gətirilməsi baxımından əhəmiyyətlidir.

Xatırladaq ki, təkcə ötən il "Zig" Gəmi Təmiri Zavodunda təmir edilən 43 gəmidən 9-u xarici ölkələrə məxsus olub.

GƏMİÇİLİYİN ZAVODLARINDA XARİCİ ÖLKƏLƏRİN GƏMİLƏRİ DƏ TƏMİR OLUNUR

Azərbaycanın iştirakı ilə tranzit dəhlizləri sahəsində əməkdaşlıq məsələləri müzakirə olunub.

Dövlət Gömrük Komitəsinin mətbuat xidmətindən bildirilib ki, müzakirələr Vyetnamın paytaxtı Hanoy şəhərində Avrasiya regionu üçün tranzit, ticarətin asanlaşdırılması və "2030-Davamlı İnkişaf Proqramı" sahələrində əməkdaşlığın gücləndirilməsi ilə bağlı keçirilən Yüksək Səviyyəli Toplantıda aparılıb.

Tədbirdə Azərbaycan Respublikasını Dövlət Gömrük Komitəsi sədrinin müavini, gömrük xidməti general-leytenantı Şahin Bağirovun rəhbərliyi ilə nümayəndə heyəti təmsil edib.

Vyetnam hökumətinin nümayəndələri, BMT Baş Assambleyasının prezidenti, BMT İqtisadi və Sosial Şurasının sədri, Dənizə Çıxışı Olmayan Ölkələr Qrupunun rəhbəri, BMT baş katibinin müavini və ali nümayəndəsi, Dünya Gömrük Təşkilatının baş katibi və digər rəsmi şəxslərin qatıldığı toplantının işi altı sessiya üzrə təşkil olunub.

Birinci sessiyada "2030-Davamlı İnkişaf Proqramı"nın tətbiqinin gücləndirilməsi ilə bağlı təqdimatlar keçirilib və müzakirələr aparılıb. Eyni zamanda,

TRANZİT DƏHLİZLƏRİ SAHƏSİNDƏ ƏMƏKDAŞLIQ MƏSƏLƏLƏRİ MÜZAKİRƏ OLUNUB

Dünya Gömrük Təşkilatının baş katibi və Ticarət və İnkişaf üzrə BMT Konfrans baş katibinin məruzələri dinlənib. Toplantının ikinci sessiyasında tranzit infrastrukturunun inkişafı və tranzit dəhlizləri sahəsində əməkdaşlıq məsələləri üzrə müzakirələr aparılıb. Sessiyada çıxış edən ölkə nümayəndələri tranzit infrastrukturunun inkişafı

və tranzit dəhlizlərində qarşılıqlı əməkdaşlıq məsələlərinə toxunub, dənizə çıxışı olmayan ölkələr üçün imkanların yaradılmasının vacibliyini haqqında fikir söyləyiblər. Eyni zamanda, TRASEKA Proqramı və Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının nümayəndələri beynəlxalq təşkilatlar səviyyəsində, Monqolustan və Vyetnam

hökumətinin nümayəndələri isə öz ölkələrində tranzit dəhlizləri ilə bağlı fikirlərini diqqətə çatdırıblar.

Növbəti sessiya isə beynəlxalq ticarət və ticarətin asanlaşdırılması sahəsində əməkdaşlığın gücləndirilməsi ilə bağlı olub. Burada tranzit ölkələri arasında ticarət və ticarətin sadələşdirilməsinin təşviqi, o sirdən "Ticarətin asanlaşdırılması sazişi" müzakirə edilib və qabaqçıl təcrübələr paylaşıb.

Dünya Bankının rəhbərinin müavini və Dünya Ticarət Təşkilatının nümayəndələri artıq qüvvədə olan bu sazişin əhəmiyyəti barədə fikirlərini bölüşüblər. Sessiyada Əfqanıstan və Nepalın ticarət nazirləri də çıxış edərək ölkələrindəki çətinliklər, eləcə də müvafiq layihələrin həyata keçirilməsi üçün investisiyaların cəlb edilməsi məsələlərinə toxunublar.

Daha sonrakı sessiyada ikitərəfli, regional və qlobal səviyyədə tranzit üçün hüquqi çərçivə ilə bağlı əməkdaşlığın genişləndirilməsi ilə əlaqədar müzakirələr aparılıb, hüquqi çərçivələr,

TƏMİRDƏN SONRA DA NEFTÇİLƏRƏ XİDMƏT EDƏCƏK

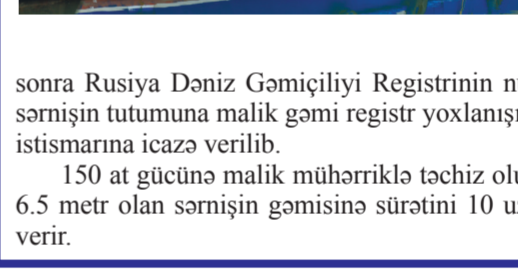

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin "MPK-460" sərnişin gəmisi "Bibiheybat" Gəmi Təmiri Zavodunda tərsənəyə qaldırılıb.

Qısa vaxtda gəminin sükan-pər qurğusu açılıb, pərvanələr balanslaşdırılıb, lövbər və zəncirləri rəngləndirilib. İşlərin yekununda isə uzunluğu 34, eni 7 metr olan gəminin bütün sualtı hissəsi rəngləndirilib.

Qeyd edək ki, 1985-ci ildən Xəzər Dəniz Neft Donanmasında istismar edilən 66 sərnişin tutumuna malik gəminin maksimal sürəti 11-12 üzeldir. Neftçilərin və çox da ağır olmayan yüklərin Neft Daşları və platformalara daşınmasını həyata keçirən gəminin yaxşı manevar qabiliyyəti estakadaların arasında effektiv idarəsinə imkan verir.

SƏRNIŞIN GƏMİSİ İSTİSMARA QAYTARILIB

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin Xəzər Dəniz Neft Donanmasına məxsus "PSK-38" sərnişin gəmisi tərsənə təmirindən çıxıb.

Gəminin sualtı hissəsi, mühərriklərin soyutma sistemləri təmir olunub. Eyni zamanda, gəminin val və sükan qurğusu, gövdə hissələrinin qalınlığı yoxlanılıb.

Gəmiçiliyin "Bibiheybat" Gəmi Təmiri Zavodunda aparılan təmir işləri başa çatandan

sonra Rusiya Dəniz Gəmiçiliyi Registrinin nümayəndələri tərəfindən 54 sərnişin tutumuna malik gəmi registri yoxlanışından keçirilib və daha bir il istismarına icazə verilib.

150 at gücünə malik mühərriklə təchiz olunması isə uzunluğu 29, eni 6,5 metr olan sərnişin gəminə sürətini 10 uzələ qədər artırmağa imkan verir.

DƏNİZ NƏQLİYYATI İLƏ DAŞINAN YÜKLƏRİN HƏCMİ 50,5 FAİZ ARTIB

Dəniz nəqliyyatı ilə 2017-ci ilin yanvar-fevral aylarında daşınmış yüklərin həcmi 1263,9 min ton təşkil edib və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 50,5 faiz artıb. Yüklərin 43,4 faizini neft yükləri təşkil edib.

Dəniz limanlarında 1809,1 min ton həcmdə yükləmə-boşaltma işləri həyata keçirilib. Yüklərin 1720,5 min tonunu və ya 95,1 faizini tranzit yüklər təşkil edib. 2017-ci il mart ayının 1-i vəziyyətinə limanlarda göndərilmiş üçün 48,6 min ton idxal yükləri olub.

Dövr ərzində bu nəqliyyat növü ilə daşınmış sərnişinlərin sayı əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 23,8 faiz artaraq 2,6 min nəfər olub.

ikitarəfli sazişlər və beynəlxalq konvensiyalar barədə məlumat verilib və beynəlxalq alətlərdən istifadə etməklə tranzit üçün yaradılmış imkanlar qeyd edilib.

Toplantının beşinci sessiyası isə gömrük əməkdaşlığının tətbiqi üçün strategiyaların və təcrübələrin mübadiləsi ilə bağlı olub. Burada Dünya Gömrük Təşkilatının tranzitlə bağlı təlimatları bir daha nəzərdən keçirilib və ölkələrin bu sahədə əldə etdiyi təcrübələr paylaşıb.

Öz növbəsində, Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri ölkəmizdə tranzitin sadələşdirilməsi və inkişafı sahəsində göstərilən diqqət, ölkəmizin tranzit coğrafiyasında ən mühüm yerə yerləşdiyi, Böyük İpək Yolunun Azərbaycan üzərindən keçdiyi, daha qısa və daha səmərəli dəhlizlərin mövcudluğu, tranzit daşımaları üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edən müasir dəniz limanı və onun imkanlarından, eləcə də quru yolda olan infrastrukturdan bəhs edib, Azərbaycan Respublikasının Tranzit Yükdəşimələr üzrə Koordinasiya Şurasının fəaliyyəti barədə məlumat verib.

Bununla yanaşı, beynəlxalq təvəsiyələrdə nəzərdə tutulan beynəlxalq

alətlərə istinad edilərək, Azərbaycanda tranzitin inkişafı üçün 9 əsas istiqamət üzrə həyata keçirilən tədbirlər - infrastrukturun yaxşılaşdırılması, məlumat mübadiləsi, öncədən məlumatlandırma, zəmanət, gömrük təminat formaları, sadələşdirmə qaydaları və sair barədə məlumat verilib. Səlahiyyətli İqtisadi Operatorlar üçün müntəb şəraitin yaradıldığı və bu məsələlərdə Azərbaycan Respublikasının təcrübə mübadiləsi və əməkdaşlıqda maraqlı olduğu diqqətə çatdırılıb.

Nəhayət, toplantının sonuncu sessiyasında tərəfdaşlıq əlaqələrinin gücləndirilməsi və həyata keçirilməsi vasitələrinin genişləndirilməsi məsələlərinə toxunulub. Tranzit ölkələri arasında ticarət potensialını və ümumi davamlı inkişafın sürətləndirilməsi məqsədilə əməkdaşlığın gücləndirilməsinə dəstəkləmək üçün tərəfdaşlığın, beynəlxalq təşəbbüslərin və həyata keçirmə vasitələrinin gücləndirilməsi məsələləri müzakirə olunub və təcrübələr paylaşıb.

Tədbirin sonunda isə müzakirə olunan məsələlər üzrə 2030-cu ilə qədər əhəmiyyət daşıyan və görülməli tədbirlər haqda qeyd edilən sənəd qəbul edilib.

AZƏRBAYCAN AVROPA VƏ ASİYANI BİRLƏŞDİRƏN NƏQLİYYAT DƏHLİZLƏRİNİN ƏSAS DAYAQ NÖQTƏLƏRİNDƏN BİRİNƏ ÇEVRİLİR

Bakı yaxın gələcəkdə həm logistika-yükdaşıma, həm də ticarət üçün mühüm qovşağa çevriləcək. Bu fikir "Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı" QSC-nin baş direktoru Taleh Ziyadovun martın 14-15-də Yvanaya işgüzar səfəri zamanı səsləndirilib.

Səfir çərçivəsində T.Ziyadov martın 14-də Avstriya-Azərbaycan Ticarət Palatasında (ATAZ) ölkəmizin Avstriyadakı səfirliyinin dəstəyi ilə təşkil olunmuş işgüzar görüşdə iştirak edib. Tədbirdə logistika, yük daşımaları və nəqliyyat sahələrində fəaliyyət göstərən Avstriyanın bir sıra şirkətləri ilə "Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı" QSC arasında əməkdaşlığın perspektivləri müzakirə olunub.

Görüşdə çıxış edən T.Ziyadov Bakı yaxınlığındakı Ələt qəsəbəsində yaradılan beynəlxalq ticarət limanının mühüm logistika və azad ticarət zonasına çevrilməsi üçün potensialı və üstünlükləri, burada reallaşdırılması planlaşdırılan layihələr barədə geniş məlumat verib, müvafiq sahələr üzrə ixtisaslaşmış şirkətlərin bu layihələrdə iştirakı üçün yaradılan şərait barədə danışıb.

Həmin gün T.Ziyadov Dunay çayının sahilində yerləşən böyük logistika mərkəzi Vyana Limanını ziyarət edərək liman rəhbərliyi ilə görüşüb, limanın fəaliyyətinin təşkili ilə tanış olub.

Səfir çərçivəsində Azərbaycan nümayəndə heyəti Yvanada ATƏT-in iqtisadi məsələlər və ətraf mühit üzrə komitəsinin "Avrasiya nəqliyyatında tərəfdaşlıqların qurulması" mövzusunda iclasında iştirak edib. Baş direktor T. Ziyadov "Azərbaycanın qovşağ strategiyası və onun Avrasiyada nəqliyyat bağlılığının inkişafına təsiri" mövzusunda məruzə ilə çıxış edərək Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında ölkəmizin təşəbbüsü ilə həyata keçirilən irimiqyaslı nəqliyyat layihələri, Cənubi Qafqazdan keçən nəqliyyat dəhlizləri, o cümlədən Transxəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Marşrutu haqqında məlumat verib, Azərbaycanın həm Şərqi Qərbi, həm də Şimal-Cənub nəqliyyat

dəhlizlərinin əsas dayaq nöqtələrindən birinə çevrildiyini vurğulayıb. T.Ziyadov Xəzər dənizi hövzəsində ən böyük dəniz ticarət limanı olan Ələt qəsəbəsində yerləşən Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının tikintisi, layihənin birinci mərhələsinin - bərə terminalının istifadəyə verilməsi barədə məlumat verib, bu ticarət limanının yaratdığı imkanlardan bəhs edib. O, Ələt qəsəbəsindəki Bakı Limanı ətrafında Azad Ticarət Zonasının (ATZ) yaradılmasının planlaşdırıldığını, ATZ-nin əsas məqsədlərindən birinin yerli və ölkəmizə idxal edilən xammalın emalı və beləliklə, yeni əlavə dəyər yaradılmasından ibarət olduğunu bildirdi. Bakı Limanının rəhbəri deyib ki, Ələt ATZ-də nəqliyyat və logistika infrastrukturunun, neft-kimya və əcazətliq sahələrinin yaradılması, müxtəlif çeşiddə malların istehsalı, qablaşdırılması, markalanması və s. kimi işlərin həyata keçirilməsi planlaşdırılır. Hazırda ATZ üçün hüquqi bazanın yaradılması məqsədilə müvafiq sənədlərin hazırlanması işlərinin yekunlaşdığı vurğulanıb.

Sonda mövzu ilə bağlı suallar cavablandırılıb.

Elgün Niftəli

"Şahdəniz Mərhələ 2" platformalarının ikinci dayaq bloku dənizə yola salınıb.

Şahdəniz konsorsiumundan bildirilib ki, Yaşayış Blokları və Texnoloji Təchizat (YBTT) platformasının dayaq bloku qrafiki qabaqlayaraq martın 15-də Heydər Əliyev adına Bakı Dərin Özlülər Zavodundan (BDÖZ) Xəzər dənizindəki "Şahdəniz" müqavilə sahəsinə yola salınıb. Dayaq bloku konstruksiyasının daşınması, suya endirilməsi, yerləşdirilməsi, payaların üzünə quraşdırılması və yekun tamamlanma işlərinin hava şəraitindən asılı olaraq təxminən 75 gün davam edəcəyi gözlənilir.

Dayaq blokunun tikintisi qrafiki qabaqlayaraq bu il fevralın 20-də tamamlanıb və sonra uğurla BDÖZ-dəki yanılma körpüsündə STB-1 daşıma bərjə yüklənib. "BOS Shelf", "Star Gulf" və "Saipem" konsorsiumu tərəfindən inşa edilmiş bu dayaq bloku yerli tikinti-quraşdırma infrastrukturundan və qurğularından istifadə olunmaqla büt

İKİNCİ DAYAQ BLOKU DƏNİZƏ YOLA SALINIB

tövlüklə ölkə daxilində BDÖZ-də inşa edilib. Tikinti işlərinə subpodratçılar və ixtisaslaşmış təchizatçılar daxil olmaqla 2 min nəfər işçi cəlb edilmişdi. Bu işi qüvvəsinin təxminən 90 faizi Azərbaycan vətəndaşları olub.

BP-nin "Şahdəniz-2" layihələri üzrə vitse-prezidenti Yuan Dramond deyib:

"İkinci dayaq blokunun dənizə yola salınması cari il üçün planlaşdırılmış ilk mühüm işimizdir və biz qrafiki qabaqlamaqla buna nail olmağımızdan çox məmnunluq. 2017-ci il həm BP şirkəti üçün, həm də artıq təxminən 90 faizi tamamlanmış olan "Şahdəniz-2" layihəsi üçün əhəmiyyətli bir ildir. Biz bu il layihə üzrə bir sıra mühüm işlərin tamamlanmasını planlaşdırırıq. BP-nin Azərbaycanadakı fəaliyyətinin 25-ci ildönünü qeyd etdiyimiz bu il biz planlaşdırdığımız bütün işləri qrafiki uyğun yerinə yetirməklə böyük uğura imza atmaq niyyətindəyik".

"Bununla bağlı mən bu nəhəng layihənin irəliləyişinə göstərdikləri dəstəyə və əməkdaşlığa görə SOCAR-a

və tərəfdaşlarımıza dərin minnətdarlığımı bildirirəm. Eləcə də, bu mərhələnin qrafikdən öncə tamamlanmasına nail olmaq üçün öz zəhmətini əsərgəməmiş BP-nin, podratçılarının və subpodratçıların bütün əməkdaşlarına minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Dayaq blokunun 22 aylıq tikinti müddətində BP-nin texniki təhlükəsizlik standartlarına tam əməl etdiklərinə görə "BOS Shelf", "Star Gulf" və "Saipem" konsorsiumuna xüsusilə təşəkkür etmək istəyirəm. Bu, əməyin təhlükəsizliyi baxımından böyük nailiyyətdir və mən aminəm ki, dənizdəki quraşdırma işləri də əməyin təhlükəsizliyinə və keyfiyyətinə eyni dərəcədə əməl edilməklə həyata keçiriləcək", - deyir Y.Dramond əlavə edib.

İkinci dayaq blokunun çəkisi təxminən 12 min 84 ton, hündürlüyü isə 105 metrdir. Dayaq blokunun 31 J-formalı boru, 7 xidməti kessonu və 3 J-formalı boru kessonu var. Dayaq bloku suyun 95 metr dərinliyində quraşdırılacaq.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Dəniz Administrasiyasında Avropa İttifaqı tərəfindən maliyyələşdirilən "Azərbaycan Respublikasında dəniz nəqliyyatı sahəsində məsuliyyətin artırılmasında Dövlət Dəniz Administrasiyasına dəstək" adlı twinning layihəsi çərçivəsində "Müxtəlif növ gəmilərdə baş vermiş real hadisələr üzrə inzibati icraatın təhlili"na dair seminar keçirilib.

Administrasiyanın mətbuat xidmətindən bildirilib ki, layihənin başlıca məqsədi Azərbaycanda dəniz üzgüçülüyünün təhlükəsizliyi və dənizin gəmilərdən çirkəndirilməsinin qarşısının alınması ilə əlaqədar beynəlxalq konvensiyalarda nəzərdə tutulmuş məsuliyyət prosedurlarının Avropa İttifaqı qanunvericiliyi ilə əlaqəli şəkildə həyata keçirilməsi və tətbiqi məsələlərində Dövlət Dəniz Administrasiyasının potensialını gücləndirməkdən ibarətdir.

Twinning layihəsi çərçivəsində ölkəmizə dəvət olunan ispaniyalı mütəxəssislər - xanım I.G.Fernandez, kapitan L.Fernandez və R.Pastor tərəfindən İspaniya Krallığının inzibati xətalər və inzibati icraat sistemi, İspaniya Ticarət

GƏMİLƏRDƏ BAŞ VERMİŞ REAL HADİSƏLƏR ÜZRƏ İNZİBATI İCRAATIN TƏHLİLİNƏ DAİR SEMİNAR KEÇİRİLİB

Gəmiçiliyi Məcəlləsinin tələblərinin pozulması halları, hüquq pozuntularının aşkar edilməsi, dəniz nəqliyyatı sahəsində korrupsiya hallarının aradan qaldırılması və şəffaflığın təmin edilməsi, müxtəlif şəxslər, səlahiyyətli orqanların agentləri, o cümlədən, Axtarış və Xilasetmə Agentliyinin əməkdaşları tərəfindən mə

lumatların verilməsi məsələləri ətraflı izah olunub, dənizin gəmilərdə çirkənləməsi, liman nəzarəti, "Dənizdə əməyə dair" Beynəlxalq Konvensiya üzrə bir sıra praktiki məsələlər aparılıb. Seminarda Dövlət Dəniz Administrasiyasının və administrasiyanın tabeliyindəki Dəniz Üzgüçülüyünün Təh-

lükəsizliyi Mərkəzinin əməkdaşları ilə yanaşı, dənizçilər, vətəndaş cəmiyyəti institutlarının nümayəndələri və Bakı Dövlət Universitetinin dəniz və enerji hüququ fakültəsinin magistrantları iştirak ediblər. Sonda iştirakçılara sertifikatlar təqdim olunub.

QAZAXISTAN AZƏRBAYCAN VASİTƏSİLƏ YÜKDAŞIMALARI ARTIRMAQ NİYYƏTİNDƏDİR

Qazaxıstan 2020-ci ilədək Transxəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Marşrutu üzrə yükdaşımaları 300 min konteynerə çatdırmaq niyyətindədir.

Bu fikir Qazaxıstan Respublikasının İnvestisiya və İnkişaf Nazirliyinin "Yeni Avrasiya Logistika İnfrastrukturunun İnkişafı" mövzusunda, habelə Kurik limanı avtomobil

bil keçidinin ikinci mərhələsinin tikintisinin reallaşdırılmasına həsr olunan brifinqdə səsləndirilib.

Bildirilib ki, bu istiqamətdə yükdaşımaların artırılması Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu və Kurik limanının istifadəyə verilməsi hesabına həyata keçiriləcək.

Nazirliyin xəbərində deyilir: "Xəzər regionu Qazaxıstan üçün vacib nəqliyyat qovşağıdır. Hazırda Aktau limanı modernləşdirilib və gücü 19,5 milyon tonadək artırılıb. Belə ki, 2016-cı ildə Aktau limanı vasitəsilə 13 min avtomobil nəqliyyatı keçib ki, bu da 2015-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 13 dəfə çoxdur.

BÜTÜN REGION ÖLKƏLƏRİNƏ XİDMƏT EDƏCƏK

Bakı Limanı və onun ətrafında qurulan Azad Ticarət Zonası "Made in Azerbaijan" brendi altında çeşidli istehsalın yaradılmasına zəmin yaradacaq.

Bu barədə "Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı" QSC-nin baş direktoru Taleh Ziyadov Türkiyənin "TRT World" kanalının Azərbaycanın neftdən asılılığını azaltmaq siyasətində Bakı Limanının roluna həsr olunan reportajında deyib.

O bildirib ki, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən Avropa ölkələri, Türkiyə, Rusiya, Çin və başqaları yararlanıla bilər. Bakı həm logistik, həm də ticarət üçün bir həllənmə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ən önəmli layihələrindən biri Ələt qəsəbəsində tikilməkdə olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Azad Ticarət Zonası layihəsidir. Bu layihədən

AXDG-NİN 160 İLLİYİ QARŞISINDA

"UNUTSAQ, UNUDULARIQ"

Tələbkar olduğu qədər də qayğıkeş əməkdar müəllim

Ağaisa Cabbar oğlu Mustafayev 1905-ci il sentyabrın 28-də Bakı şəhərində anadan olub.

1922-1931-ci illərdə Xəzər hərbi dəniz donanmasında xidmət edib. 1931-ci ildən taleyini Bakı dənizçilik məktəbi ilə bağlayıb. Müəllim, hərbi hazırlıq rəhbəri, hərbi hazırlıq işləri üzrə rəis müavini, məktəbin rəisi işləyib. Təhsil ocağında çalışdığı otuz yeddi ildə yüksəkixtisaslı kadrların hazırlanması üçün əlindən gələni əsirgəməyib. Müdavinlərin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsi üçün böyük zəhmət

çəkib. A. Mustafayev dənizçilər üçün intizamı vacib şərt sayaraq, məktəbdə nizam-intizamı ciddi fikir verib. Tələbkarlığı ilə seçilən

Ağaisa müəllim ilk baxışdan sərt adam təsiri bağışlasa da, hədsiz dərəcədə mehriban və həssas qəlbi insan olub, müdavinlərə həqiqi mənada ata kimi qayğıkeşlik göstərmiş. Çoxsaylı yetişdirmələrinin soruğu demək olar ki, vaxtilə Sovet İttifaqında fəaliyyət göstərən bütün gəmiçiliklərdən gəlib.

Ağaisa Mustafayev mədəni, savadlı, nəcib insan kimi kollektivdə böyük nüfuz və hörmət sahibi olub. Fədakar əməyi layiqincə qiymətləndirilib. 1948-ci ildə "Qırmızı Ulduz", 1954-cü ildə "Qırmızı Bayraq" ordenləri, 8 medalla təltif edilib. "Dəniz Donanmasının fəxri işçisi" adına layiq görülüb.

Azərbaycanın əməkdar müəllimi, istifadə olan polkovnik Ağaisa Mustafayev 1982-ci ildə dünyasını dəyişəndə, xatirəsi bu gün də böyük ehtiramla yad edilir.

İLK XƏZƏRŞÜNAS-OKEANOLOQ

Professor Gül Qasım Qazım oğlu 1909-cü il dekabrın 31-də Şamaxı şəhərində anadan olmuşdur.

1919-cu ildə atası Kərbəlayı Qazım ailəsi ilə birlikdə Bakıya köçür və on yaşlı Qasım Xəzər Gəmiçiliyində yunqa kimi fəaliyyətə başlayır. 1924-cü ildə Bakı dənizçilik texnikumuna daxil olur və texnikumu bitirdikdən sonra Xəzər Dəniz Gəmiçiliyində işləməyə başlayır.

1931-ci ildə Gül xüsusi göndərişlə Leningrad Su Nəqliyyatı Mühəndisleri İnstitutuna daxil olur və 1933-cü ildə institutun "Dəniz gəmi idarəetmə" fakültəsini müvəffəqiyyətlə bitirib, "mühəndis-pedaqoq" ixtisası üzrə diplom alır. Elə həmin il 24 yaşlı Qasım Gül Bakı dənizçilik texnikumunun direktoru təyin edilir.

Böyük Vətən müharibəsi illərində Qasım Gül hərbiəhdirlənmiş baliqovlayan donanmaya rəhbərlik edir və flaqman şturmanı vəzifəsini tutur. Donanmada fədakar əməyinə görə "Qafqazın müdafiəsi" medalla təltif olunur.

Müharibədən sonra Qasım Gül Azər-

baycan Dövlət Universitetinin coğrafiya şöbəsində pedaqoji işə keçir və qısa vaxtda - 1947-ci ildə namizədlik, 1951-ci ildə isə doktorluq dissertasiyasını müdafiə edir. O, 1948-ci ildə dosent, 1953-cü ildə isə professor elmi adını alır və elə həmin ildə də universitetin geologiya-coğrafiya fakültəsinin fiziki coğrafiya kafedrasının

müdiri vəzifəsinə seçilir.

Professor Qasım Gül 1954-1957-ci illərdə Azərbaycan Dövlət Universitetində elmi işlər üzrə prorektor vəzifəsində işləyərək böyük müvəffəqiyyətlərə nail olur. Elm fədasinin işi yüksək dəyərləndirilərək 1957-ci ildə Coğrafiya İnstitutuna direktor təyin edilir və bu vəzifədə 1962-ci ilin sonunadək çalışır. 1962-ci ildən ömrünün sonunadək Azərbaycan Elmlər Akademiyasının Coğrafiya İnstitutunun Xəzər bölməsinə rəhbərlik edir.

Professor Qasım Gül elmi fəaliyyətində Xəzərşünaslığı aparıcı istiqamət kimi götürərək, Xəzəri, xalqımızı tanıdan böyük alim - Azərbaycanın ilk coğrafiya elmləri doktoru, coğrafiya sahəsində ilk professor, AEA-nın ilk müxbir üzvü, ilk Xəzərşünas-okeanoloq kimi ad qazanır.

Görkəmli alim, fədakar elm xadimi 1972-ci il may ayının 31-də 63 yaşında vəfat edib.

Sevda Abdullayeva,
Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin İctimaiyyətə əlaqələr üzrə mütəxəssisi

Azərbaycanın şirin su ehtiyatlarının 70 faizi ölkə hüdudlarından kənar formalaşır.

Bunu martın 15-də Bakıda keçirilən "Su" devizi altında I Bakı Beynəlxalq Su Həftəsi çərçivəsində "Su ehtiyatları, hidrotexniki qurğular və ətraf mühit" mövzusunda təşkil olunan beynəlxalq elmi-praktik konfransda "Azərsu" ASC-nin sədri Qorxmaz Hüseynov bildirib.

O bildirib ki, "Aşağı axın" ölkələrindən olan Azərbaycanda əhalinin içməli suya tələbatı və kənd təsərrüfatının ehtiyacı daxili imkanlar hesabına tam ödənilir. Şirin su ehtiyatlarının 70 faizə qədər ölkə hüdudlarından kənar formalaşır. Üstəlik həmin sular çirklənmiş şəkildə Azərbaycana daxil olduğundan canlı aləm üçün böyük təhlükə yaradır. Məlum olduğu kimi çay hövzələri hüdudunda yerləşən ölkələr arasında su ehtiyatlarının istifadəsi və qorunması, su ehtiyatlarının inteqrasiyalı idarə edilməsi sahəsində hamımıza məlum

ŞİRİN SU EHTİYATLARIMIZIN 70 FAİZİ ÖLKƏ HÜDUDLARINDAN KƏNARDA FORMALAŞIR

olan və tam həllini tapmayan bir sıra problemlər mövcuddur.

Q.Hüseynovun sözlərinə görə, Azərbaycan bu problemlərin beynəlxalq və ikitərəfli müstəvidə həll edilməsi istiqamətində səylər göstərir. Transsərhəd Samur çayı ilə əlaqədar Rusiya ilə ikitərəfli müqavilə bağlanıb, Araz çayı üzərində "Xudafərin" və "Qız qalası" hidroqovşaqlarının tikintisi və su ehtiyatlarından istifadə sahəsində İranla saziş imzalanıb. Eyni zamanda Kür çayının idarə olunması ilə əlaqədar Gürcüstanla ikitərəfli müqavilə üzərində iş aparılır.

Qeyd edək ki, Su Həftəsində 40-dək ölkədən Azərbaycana gələn dövlət və özəl qurumları, elmi mərkəzləri, qeyri-hökumət təşkilatlarının nümayəndələri iştirak edib. Elmi-praktik konfrans Şollar-Bakı Su Qurğuları Kompleksinin 100 illiyi ilə əlaqədar "Azərsu" ASC və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının birgə təşkilatçılığı ilə keçirilib.

YENİ REGIONAL PREZİDENT ÖZ VƏZİFƏSİNİN İCRASINA APRELDƏ BAŞLAYACAQ

BP-yə yeni regional prezident təyin olunub.

BP-nin mətbuat xidmətindən bildirilib ki, BP Qəri Counzu BP-nin Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə üzrə yeni regional prezidenti təyin edib. Yeni prezident öz vəzifəsini icrasına bu il aprel ayının 2-dən başlayacaq və BP-nin Bakıdakı ofisində fəaliyyət göstərəcək. Qəri Counz hazırda BP-nin qazma, tamamlama və quyular üzrə global rəhbərdir.

Qəri Counz bu vəzifədə BP-nin regionalı biznesinə 2012-ci ilin noyabr ayından uğurla rəhbərlik edən Qordon Birrelli əvəz edəcək. Qordonun yeni vəzifəsi isə Londonda BP-nin baş ofisində baş əməliyyat rəhbəri olacaq və o, BP-nin hasilat, transformasiya və karbon üzrə işlərinə başçılıq edəcək.

BP-nin baş icraçı direktoru Bob Dadli: "Qəri global miqyasda təcrübəli bir neftçi və yetkin bir biznes rəhbəridir. BP-nin dünya üzrə quyularını idarə edən bölməsinə uzun müddət başçılıq etmiş bir şəxs kimi o, bu yeni vəzifəyə Xəzər dənizi əməliyyatlarımızla bağlı öz dərin texniki bilgilərini gətirir. Qəri BP-nin Rumeyla yatağı və Şimal dənizindəki yataqlar kimi bir sıra çox mühüm biznesini idarə etmişdir. BP Azərbaycanda öz 25 illiyini qeyd etdiyi bir vaxtda bizim qəti niyyətimiz bütün maraqlı tərəflərlə daha da sıx əməkdaşlıq vasitəsilə regionalda biznesimizin uğurunu davam etdirməkdir. BP-nin yeni regional prezidenti kimi Qəri bizim uğurlu tərəf-

daşığımızı BP-nin burada idarə etdiyi bütün layihələrdəki böyük nailiyyətlərin üzərində quraraq davam etdirəcək.

Fürsətdən istifadə edərək mən, həmçinin Qordona da BP-nin Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyədəki uğurlarının qazanılmasında rəhbərliyinə və bu işlərdəki qətiyyətinə görə öz təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Qordon regionalda

biznesimizə dörd ildən artıq rəhbərlik etmiş və hökumət, SOCAR və tərəfdaşlarımızla çox yaxşı əlaqələr və əməkdaşlığa əsaslanan çoxsaylı uğurlar və nailiyyətlər əldə etmişdir.

Mən Qəriyə və Qordona yeni vəzifələrində uğurlar diləyirəm".

Qəri Counz 30 ildən artıq iş təcrübəsi olan özünü təsdiq etmiş bir biznes rəhbəridir. Hazırda o, BP-nin qazma, tamamlama və quyular üzrə global rəhbərdir. Qəri BP-yə 1981-ci ildə gəlib və indiyədək şirkətin qazma, əməliyyatlar və layihələr üzrə bir çox rəhbər vəzifələrində çalışıb.

BP-də işləməyə başladığı ilk illərdə Qəri qazma və quyular üzrə bir sıra mühəndis və texniki vəzifələrdə çalışıb, o cümlədən Meksika Körfəzində dərinsulu əməliyyatlarda, Şimal dənizində, həmçinin Çin, Niderland və Afrika-da çoxsaylı qazma əməliyyatlarında fəaliyyət göstərib.

Onun çalışdığı əsas rəhbər vəzifələrə BP-nin İraqdakı əməliyyatlarına Rumeyla yatağı üzrə baş icraçı menecer/əməliyyatlar üzrə vitse-prezident kimi başçılıq etmək, Rusiyada Verneçonskoye yatağı üzrə layihə direktoru/prezident kimi əsas rəhbər vəzifə və BP-nin Şimal dənizindəki bizneslərində bir çox yüksək rəhbər vəzifələr daxildir.

Qəri Counz Birminqem Universitetinin məzunudur və kimya mühəndisliyi üzrə ixtisas dərəcəsi var.

Elvidir, iki oğlu var.

AZƏRBAYCAN ƏHALİSİ İLİN ƏVVƏLİNDƏN 6,1 MİN NƏFƏR ARTIB

Fevral ayının 1-i vəziyyətinə Azərbaycan əhalisinin sayı 9816,1 min nəfərə çataraq ilin əvvəlindən 6,1 min nəfər və ya 0,1 faiz artıb.

Dövlət Statistika Komitəsindən bildirilib ki, bir kvadratkilometr düşən əhalinin sıxlığı 113 nəfər olub. Əhalinin ümumi sayının 53,0 faizini şəhər, 47,0 faizini kənd sakinləri, 49,9 faizini kişilər, 50,1 faizini isə qadınlar təşkil edir. Hazırda hər 1000 kişiye 1006 nəfər qadın düşür.

Cari ilin yanvar ayı ərzində ölkədə Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən 12,2 min doğulmuş körpə qeydə alınıb və əhalinin hər 1000 nəfərinə bu göstərici 14,8 təşkil edib. Doğulan körpələrin 53,0 faizi oğlan, 47,0 faizi isə qız uşaqlarından ibarət olub. Körpələrin 202-si əkiz, 3-ü isə üçəm doğulanlardır.

Yanvarla ölkədə 6,1 min ölüm halı qeydə alınıb və əhalinin hər 1000 nəfərinə 7,4 təşkil edib.

Cari ilin ilk ayı ərzində qeydiyyat şöbələri tərəfindən 4,3 min nikah və 1,1 min boşanma halları qeydə alınıb və əhalinin hər 1000 nəfərinə nikahların sayı 5,2, boşanmaların sayı isə 1,4 olub.

"DƏNİZ KUBOKU - 2017" BEYNƏLXALQ YARIŞININ PLANLAŞDIRILMASI ÜZRƏ NÖVBƏTİ KONFRANS KEÇİRİLİB

Martın 15-də Hərbi Dəniz Qüvvələrinin qarargahında Azərbaycanın ərazi sularında təşkil olunan "Dəniz Kuboku - 2017" beynəlxalq yarışının planlaşdırılması üzrə növbəti konfrans keçirilib.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən bildirilib ki, Azərbaycan, Rusiya, Qazaxıstan və İranın nümayəndə heyətlərinin qatıldığı konfransda "Dəniz Kuboku - 2017" beynəlxalq yarışının ölkəmizdə keçirilməsinin əlamətdar hadisə olduğu vurğulanıb. Həmçinin hazırlıqla bağlı məsələlər və görüləcək işlər müzakirə olunub. Bildirilib ki, "Dəniz Kuboku-2017" artilleriya atışı, gəminin davamlılığı uğrunda mübarizə, dəniz və xilasetmə hazırlığı üzrə yarışlardan ibarət olmaqla üç mərhələdə keçiriləcək.

"Dəniz Kuboku-2017"də iştirak edəcək ölkələrin nümayəndə heyətləri yarışların təşkilinə və göstərilən diqqətə görə Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyinə minnətdarlıqlarını bildiriblər.

"AZƏRBAYCAN ÖZÜNÜ İPƏK YOLUNUN "5 ULDUZLU QOVŞAĞI KİMİ GÖRÜR"

Fransanın məşhur "L'Opinion" qəzetində müxbir Klod Leblanın "Azərbaycan özünü İpək Yolunun "5 ulduzlu qovşağı kimi görür" sərəlvəhəli məqaləsi dərc edilib.

Məqalədə bildirilir ki, Asiya ilə Avropanın kəsişməsində yerləşən Bakı şəhəri Şərqi-Qərbi və Şimal-Cənub istiqamətləri üzrə ticarətin inkişafında aparıcı rola malik olmaq niyyətindədir. Qeyd edilir ki, Ələt qəsəbəsində inşa edilən yeni dəniz limanı Azərbaycan hökumətinin bu istiqamətdə atdığı ilk addımdır.

"Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı" QSC-nin baş direktoru Taleh Ziyadovun fikirlərinə istinad edən müəllif yazır ki, Bakının Ələt qəsəbəsində yaradılacaq Azad Ticarət Zonasına xarici investorlar tərəfindən maraqlı böyükdür və bu təşəbbüsün uğurla həyata keçirilməsi ölkənin neftdən asılılığını azaltmağa imkan verəcək.

Azərbaycan hökumətinin regional dəmir yolu şəbəkəsinin inkişaf etdirilməsi üçün fəal iş apardığını vurğulayan K.Leblan Bakı-Tbilisi-Qars və Astara-Rəst (İran) dəmir yolu layihələri haqqında da məlumat verir. Bildirilir ki, Bakı-Tbilisi-Qars layihəsi yaxın vaxtlarda başa çatacaq. Azərbaycan hökumətinin maliyələşdirilməsinə 500 milyon dollar vəsait ayırdığı Astara-Rəst dəmiryolu xətti isə Şimal-Cənub dəhlizinin bir hissəsini təşkil edir.

Şəhla Ağalarova

ƏN BÖYÜK DÖYÜŞ GƏMİSİNİ CƏNUBİ ÇİN DƏNİZİNƏ GÖNDƏRMƏYİ PLANLAŞDIRIR

Yaponiya may ayında ən böyük döyüş gəmisini 3 ay müddətində Cənubi Çin dənizinə göndərməyi planlaşdırır.

Reuters agentliyinin verdiyi xəbərə görə, bu, regionda İkinci Dünya müharibəsindən sonra hərbi dəniz qüvvələrinin ən böyük şousu olacaq.

Qeyd edək ki, Yaponiya Şərqi Çin dənizində Çin ilə aralarında olan gərginliyə görə dəfələrlə belə addımlar atıb.

ERMƏNİLƏRDƏN DAHA BİR TƏXRİBAT - MOBİL TELEFONUNUZDAN ŞƏXSİ İNFORMASIYA, VIDEO VƏ ŞƏKİLLƏRİNİZ OĞURLANA BİLƏR

Elektron media və kütləvi informasiya vasitələrində Azərbaycana qarşı aparıldığı informasiya müharibəsində uduzduğunu anlayın düşmən Ermənistan bu dəfə "Android" və "IOS" sistemli telefonlar vasitəsi ilə cəmiyyətimizə qarşı yeni çirkin planlarını həyata keçirmək niyyətindədir.

Bu günlərdə Ermənistan Barselonada keçirilən "2017 Mobil Dünya Konqresi"ndə Skype, Viber və WhatsApp-a alternativ olan "Zangi Messenger" proqramını təqdim edib. Ermənilər rəsmi olaraq "Zangi Messenger"lərini 2015-ci ildə istifadəyə verdiklərini desələr də, nədənsə "Android" və "IOS" sistemli platforma üzərində işləyən proqramların təqdimatını son vaxtlar cəbhədə təxribat cəhdlərinə cavab olaraq aldıkları sarsıdıcı zərbələrdən sonra keçirməyə qərar veriblər.

Vətəndaşlarımızın WhatsApp, Skype, Viber və bu kimi proqramların istifadəsinə maraqlarını nəzərə alaraq ermənilərin rabitə proqramları bazarına çıxardığı "Zangi Messenger" in ölkəmiz üçün hansı təhlükələr doğurduğunu araşdırmaq qərarına gəldik. Bu zaman qarşımıza çıxan bir çox faktlar yenə də ermənilərin əsas məqsədlərinin Azərbaycana qarşı mərkəli niyyətlərini

həyata keçirmək olduğuna şübhə yeri qoymadı.

Başlayaq elə bu proqramın təqdimat loqosundan. Təqdimat mərasimində nümayiş olunan loqodan da aydın göründüyü kimi erməni proqramı ilk baxışdan Azərbaycan auditoriyası üçün cəlbədiçilən və vətəndaşlarımızı şübhələndirmək üçün belə tərtib edilmiş. Proqram istifadəçilərə demək olar ki, "Zangi Messenger" kimi yox, "ZƏNGİ" kimi təqdim edilir. Bununla bərabər, messengerin çıxarıldığı "Play store" da yükləyicilərə bu proqramın kimə məxsus olduğunu və hansı ölkənin IT mühəndisləri tərəfindən hazırlandığı barədə heç bir məlumat verilmir.

Ermənistan Nəqliyyat, Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları Nazirliyinin nəzarətindəki bu proqramın baza və əsas serverinin də harada yerləşməsi barədə heç bir məlumat göstərilməyib.

Proqramın idarəçiliyinə və əsas bazasına nəzarət edən 25 erməni texniki bu proqramın "tam təhlükəsiz olduğunu" təminat veriblər. Proqram yüklənərkən isə istifadəçiyə onun yerləşdiyi məkanın tutmuş, telefon əlaqələri, danışıqları, şəxsi məlumatları, fotosəkilləri, videoları, blutuz yükləmələri və sair kimi bütün şəxsi sirlərinin proqram tərəfindən əldə ediləcəyi bildirilib.

Əsas baza və serveri ermənilərin əlində olan "Zangi Messenger" in ölkəmiz və cəmiyyətimiz üçün hansı dərəcədə təhlükəli olduğunu təsəvvür etmək çətin deyil. Ermənilər ölkəmizdən olan istifadəçilərə maraqlı yaratmaq üçün azərbaycanlı adları altında saxta profillər yaradaraq rəy yazmağı da yaddan çıxarmayıblar.

Hazırda bu proqramın 500 min istifadəçisi mövcuddur. Düşmən ölkə yaxın vaxtlarda vətəndaşlarımızı "Zangi Messenger" dən istifadəyə cəlb etmək üçün proqramın Azərbaycan və türk dillərində əlavələrini təqdim etməyə hazırlaşır.

AZƏRTAC

İTKİN DÜŞMÜŞ BALIQCILARIN AXTARIŞI DAVAM EDİR

Rusiya gəmisi ilə İspan balıqçı traulerinin toqquşması nəticəsində Barselona sahilində itkin düşmüş iki balıqçının axtarıları davam edir. Bunlar 34 yaşlı Məra-keş sakini və 37 yaşlı Senegal vətəndaşıdır.

Hər iki balıqçı "El Fairell" traulerində olarkən "Mid-volqa-2" Rusiya gəmisi ilə toqquşub. Nəticədə trauler batıb. Traulerdə olan 4 nəfərdən ikisi xilas olunub. Axtarışlarda 22 gəmi, bir vertolyot iştirak edir.

140 metrlik Rusiya gəmisi Barselona limanından İsgəndəriyyə şəhərinə hərəkət edirdi. Hadisədən sonra gəmi limana qayıtmağa məcbur olub. Kapitan hadisə ilə bağlı ifadə verəcək. Kataloniya tərəfi hələ ki, hər hansı bir nəticəyə gəlməyin tez olduğunu deyib.

İLK GƏMİ TUNELİ İNŞA EDİLİR

Norveç dünyanın ilk gəmi tunelini inşa edir.

Türkiyə KİV-ləri xəbər verir ki, Norveçin qərb sahilində inşa ediləcək tunel 260 milyon avroya başa gələcək. Tunelin inşasında məqsəd qış aylarının çox soyuq keçdiyi və tez-tez qəzaların baş verdiyi Stad yarımadasının ətrafından gəmilərin keçidinin qarşısını almaqdır. Yarımadanın altından keçəcək tunelin 2029-cu ildə istifadəyə verilməsi planlaşdırılır. Tunelin hündürlüyü 45 metr, eni 36 metr, uzunluğu isə 1,7 kilometr olacaq.

NƏHƏNG GƏMİNİN "BURNUNU" XATIRLADAN KOMPLEKSİN LAYİHƏSİ HAZIRLANIB

Niderlandın "BIG" memarlıq bürosu özündə 380 manzili, 4000 kvadratmetr ticarət sahəsini və ictimai yerləri, həmçinin su üzərində yerləşdirilə bilən 30 "üzən ev" in layihəsini hazırlayıblar.

"admaqazine.ru" saytı bildirir ki, "Sluishuis" adlanan kompleks "arka" formasına malik olmaqla Amsterdamın gözəl mənzərəli rayonlarından birində tikiləcək.

Kompleksin silueti baxış bucağından asılı olaraq dəyişir. Belə ki, bir tərəfdən baxanda o, nəhəng gəminin "burnunu", digər tərəfdən isə şaquli şəkili yaşıl bağı xatırladır.

Layihə müəlliflərinin fikrincə, "Sluishuis" Amsterdamın sakinləri və qonaqları üçün gözəl səyahət yerinə çevriləcək.

ÖZ AĞIRLIĞINDAN 90 DƏFƏ ÇOX NEFTİ SUDAN AYIRIR

Tədqiqatçıların hazırladığı yeni maddə öz ağırlığından 90 dəfə çox nefti sudan ayırır və süngər kimi özünə çəkarək daha sonra yenidən istifadə üçün buraxır.

ABŞ-in Arqon Milli Laboratoriyasının tədqiqatçıları tərəfindən istehsal edilən bu süngərbənzər maddənin əsas xüsusiyyəti sudakı nefti özünə çəkməsidir. Lakin bu maddəni fərqləndirən əsas cəhət isə öz ağırlığından 90 dəfə çox olan nefti sudan ayırmasıdır.

Süngərbənzər maddəni hazırlayan Seth Darling deyir ki, bu maddəni neft və qazma əməliyyatlarının intensiv olduğu dənizlərdə istifadə ediləcəyi təqdirdə hər hansı bir neft sızmasına dərhal müdaxilə etmək mümkün olacaq.

"XƏZƏRDƏN BAŞLAYAN SU SƏYAHƏTİ"

Martin 14-də "Baku-2017" IV İslam Həmrəyliyi Oyunları "Xəzərdən başlayan su səyahəti" programının marşrutunu elan edib. Aprelin 5-də Dağ Salnamə Muzeyində start veriləcək marşrut Azərbaycanın 15 bölgəsini əhatə edəcək. İslam aləmində həyat mənbəyi, səffaflyq və təmizlik rəmzi olan su Xəzərdən başlayan səyahət turunun əsas mövzusu- sudur.

"Baku-2017"-nin saytı xəbər verir ki, program çərçivəsində Azərbaycanın su bölgələrini təmsil edən 16 uşağın hər biri "Baku-2017" su səhəngi ilə Xəzər dənizindən su götürəcək və öz doğma şəhərlərinə, evlərinə aparacaq. Bununla da "Baku-2017" IV İslam Həmrəyliyi Oyunları Xəzərin gözəlliyindən, sevgisindən və paklığından hər evə pay verəcək.

Otuz yeddi gün ərzində 3 min kilometrə artıq məsafənin qət olunacağı səyahət turu Xəzər dənizindən başlayaraq, Azərbaycan ərazisində mövcud olan 15 su hövzəsini əhatə edəcək. Səyahət zamanı bu hövzələrdən toplanan su mayın 12-də "Baku-2017"-nin açılış mərasiminin bir hissəsi olacaq. Bu münasibətlə keçiriləcək hər bir su mərasimi axşam su festivalı ilə müşayiət olunacaq. Xəzər dənizinin suyu ilə doldurulmuş "Baku-2017" səhənglərinin nümayiş zamanı tədbirə təşrif

Journey from the Caspian BEGINS

April 5th, 2017

buyuracaq hər bir vətəndaş Azərbaycan musiqisindən, rəqslərindən zövq alıb, su effektlərinin yaratdığı gözəlliyi, eyni zamanda, atəşfəşanlıq izləmək imkanı qazanacaq.

Başlanğıcını Xəzər dənizindən götürərək bütün Azərbaycanı əhatə edəcək marşrutun önəmindən bəhs edən Təşkilat Komitəsi ölkəmizin tarixini, mədəniyyətini, adət və ənənələrini nümayiş etdirmək üçün bu layihənin əvəzsiz rol oynadığını bəyan edir.

Mayın 12-22-də ölkəmizdə keçiriləcək IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarına təşrif buyuracaq hər bir qonaq Azərbaycanın ən xoş xatirələrlə ayrılacaq. Xalqımızın qonaqpərvərliyi, öz tarixinə və mədəniyyətinə sevgisi hər kəsa yaxşı bellidir. Məhz Oyunlardan əvvəl re-

gionlarımızı əhatə edəcək səyahət, bölgələrimizin xüsusiyyətlərini, adətlerini, tarixini, bir sözlə, Azərbaycan gözəlliyini bütün dünyaya nümayiş etdirəcək.

Azərbaycanın dəmirçilik sənətinin incilərindən sayılan, səthi hamar, döyülmüş misdən hazırlanan "Baku 2017"-nin səhəngləri İslam dünyasının ənənəvi su qablarının dizaynını özündə əks etdirir.

"Xəzərdən başlayan səyahət" aprelin 5-də Bakıdan, 7-də Naxçıvandan, 9-da Astaradan, 11-də Şirvandan, 13-də Sabirabaddan, 15-də Ağcabədidən, 17-də Horadizdən (Fizuli), 19-da Gəncədən, 21-də Şəmkirdən, 23-də Mingəçevirdən, 25-də Qaxdan, 27-də Qəbələdən, 29-da Qusardan, mayın 1-də Qubadan, mayın 3-də Qaradağdan, mayın 5-də isə Sumqayıtdan keçəcək.

BEYNƏLXALQ ÇAYLAR GÜNÜ BİR ÇOX ÖLKƏLƏRDƏ QEYD OLUNUR

Martin 14-də bir çox ölkələrdə əvvəllər Beynəlxalq Bəndlər Əleyhinə, Çaylar, Su və Həyat uğrunda Mübarizə Günü adlandırılan Beynəlxalq Çaylar Günü qeyd edilir. Bu gün dünyada Bəndlər Əleyhinə Beynəlxalq Fəaliyyət Günü kimi də tanınır.

Bəndlər əleyhinə dünya hərəkətinin əvvəlində - 1998-ci ildən bu gündə dünyanın 20-dən çox ölkəsində, o cümlədən Braziliya, Hindistan, Tailand, Avstraliya, Rusiya, Yaponiya və ABŞ-da 50-dən çox etiraz aksiyası keçirilib. Birinci il nümayişlərdə, etiraz məktublarının göndərilməsi, çayların təmizlənməsi üzrə kampaniyalarda 10 mindən çox biganə olmayan adam iştirak edib. Sonrakı ildə iştirakçıların sayı artıq 100 mini keçib. Dünyanın 177 ən iri çayının (uzunluğu bir min kilometrədən çox olan) yalnız

edən təhlükəli meyildir. İri bəndlərin uçmasının nə kimi nəticələrə, o cümlədən mümkün fəlakətlərə və dağıntılara gətirib çıxaracağını unutmaq lazımdır. Tənzimlənməmiş çayların çoxu Asiya, Cənubi və Şimali Amerikada yerləşir. Avstraliya və Okeaniyada üç belə çay var. Uraldan qərbdə yerləşən ərazi də daxil olmaqla, Avropada yalnız bir böyük çay - Rusiya ərazisində yerləşən Peçora çayı mənbəyindən dənizə qədər azad axır.

Ümumdünya Su Forumunun proqnozlarına görə, dünyanın hər dörd ən iri çayından biri yaxın 15 ildə tənzimlənməmiş çaydır. Amma bəndlər əleyhinə hərəkətinin fəalları müxtəlif ölkələrdə bəndlərin sökülməsinə nail olmaq üçün mübarizələrini davam etdirirlər. ("Calend.ru" saytının materialları əsasında)

OKEAN SULARI DAHA SÜRƏTLƏ QIZMAĞA BAŞLAYIB

Çin Elmlər Akademiyasının alimləri bildiriblər ki, okeanlarda suyun temperaturu nəzərdə tutulduğundan sürətlə artır.

"Science Advances" saytı xəbər verir ki, qazıntı şəklində yanacaqdan istifadə nəticəsində əmələ gələn "izafə istiliyin" təqribən 90 faizini Dünya okeanı udur. Alimlər hesab edirlər ki, ən mühüm məlumatları suyu öyrənməklə əldə etmək olar. Çinli tədqiqatçıların sözlərinə görə, 1960-cı ildən 2015-ci ilədək okeanların temperaturu 15 faiz artıb.

Mütəxəssislər bir neçə il əvvəl AQRO sisteminin köməyi ilə ölçmələr aparıblar. Onlar əvvəllər bu işlər üçün batitermoqrafıdan istifadə edirdilər. Amma bu cihaz insanın iştirakı olmadan böyük dərinliyə batırmaq mümkün deyil. AQRO sistemi planetimizin müxtəlif guşələrində yerləşən 3,5 mindən çox üzmə qurğusunu əhatə edir. Alimlər bu sistemin köməyi ilə müəyyən ediblər ki, okean sularının 1992-ci ildən ikiqat sürətlə istiləşməyə başlayıb.

"MÖHKƏM YUXU - SAĞLAMLIĞA QAYĞI"DIR

17 mart dünyada Yuxu Günü kimi qeyd edilir. Bu tarix 9 il əvvəl Dünya Səhiyyə Təşkilatı tərəfindən təsis edilmişdir.

Həkimlər sağlam yuxunun vacibliyini qeyd edir və yuxu pozuntuları ilə bağlı problemlərə diqqət çəkməyə çalışırlar. Yuxu Günü ilə bağlı bir ilin

süarı "Möhkəm yuxu - sağlamlığa qayğı"dir.

m24.ru saytı xəbər verir ki, düzgün yuxu zamanı orqanizmin günlük həyatda sərf edilən bütün qüvvəsi bərpa olunur. Alimlərin müxtəlif peşə sahibləri arasında aparılan araşdırmalardan məlum olub ki, əməyin qorunması və təhlükəsizlik texnikası mühəndisləri gündə 6 saatdan az yatırırlar. Onlardan sonra bu siyahını müəllimlər, fəhlələr, mühafizəçilər və sürücülər davam etdirirlər. Yuxu çatışmazlığı aspaş və qənnadı ustalarının fəaliyyətinə də mənfi təsir göstərir. Tədqiqatçılara əsasən bəlli olub ki, normal yuxusunu alanlar, yəni təxminən 6-8 saat arası yatanlar mühasiblər, məşqçilər, mühəndislər və rəhbər vəzifəsində çalışan şəxslərdir.

YARIZARAFAT, YARIGERÇƏK

Adam var, onu görəndə tez-tez görmədiyimə əl sevinirəm ki...

Ağıllı adamları çıxsaq, dünyada mahiyyəti olan bir şey qalmaz.

Tamahımız aldanmasaq, bizi heç kim aldada bilməz.

Utandımayan doğru heç nə gözləmə.

Yaxşı ki, 37-ci il deyil. Yoxsa bazilərinin işləri yağ kimi gedərdi.

Hər şeyin bitdiyini düşünsən, sənün üçün həqiqətən də hər şey bitir.

Bazilərinin qapısı təbəllikdən açıq olmur?

Düşünməyə bir şey olmadıq üçün baziləri haqlı olduğunu düşünürsən?

Udanda, istənilən oyun adamın xoşuna gəlir.

Dayısı olanın dayısı olandan xoşu gəlməz, dayısının heç birindən.

Mən mükafatlarımı özümə verilməyə inanmıram. Amma bu, o demək deyil ki, bu dünyada mənə çatması bütün mükafatlar layiq olmayanlara verilsin.

Yaxşı adam olmağın bir qaydası var: yaxşı adam olmağı ürəkdən istəmək.

Görmək istəmədiklərimiz adətən gözümüzdə daha çox görünür.

Məndən mənim özüməndən gözləmədiyim nəyisə gözləmək sadəcə sadəlövlükdür.

İnsan arzusuz bir gün də yaşayarsa, o gün yaşamaq demək.

Kimlərin həmişə sənənlə olacağını dəqiq bilmənsə, olacaqlardan qorxma.

Cavablarını bildiyim bütün suallar mənim üçün mənasızdır. Məni bilmədiyim suallara cavab tapmaq istəyi yaşadır.

Dünya, görmək istəyənlər üçün gözəlliklə doludur.

Doğulduğun günü unutmaqdan sonra, niyə doğulduğunu unutmaq gərəkdir.

Qəpik-quruşa daymayan neçə adamı bir yerə toplanan bir manata dəyərlər?

Bəzi adamların susmağı bir çoxlarının qışqırmağından daha çox beynə təsir edir.

Yaşamaqdan başqa, insan hər şeydən yorulur.

Çox danışan az bildiyini bilmək çətin deyil. Səfehər problem yaratmaqla, ağıllı adətən səfehərin yaratdıqları problemləri həll etməklə məşğul olurlar. Belə çıxır ki, ağıllılar bütün ömürləri böyü səfehələrə işləyirlər.

Bəzən yüz danlağın həll edə bilmədiyini bir xoş söz həll edir.

"Ataşnik"lərin ən pisi günahını başqalarının üstünə atırlar.

Hər şeyi yenidən başlamağa gücü çatan güclü adamdır.

Haqiqi məhəbbətlə sevən üçün yarın cazibəsi yerin cazibəsindən güclü olur.

Torpağa baxanda özümü görürəm. Çünki bir gün torpağa dönəcəyəm.

İlanı yuvandan çıxara biləcəyi üçün şirin dilimiz yoxdur?

Sevdiqlərimi itirmək qorxusundan az qalır səməyi özümə yasaq edim.

Bitirən bilmədiyini savaşa başlama.

Baziləri şükürlərdən niyə və keçir?

İçimdə öldürdüyüm çox şeyə görə təkcə mən günahkar deyiləm.

Qaribədir, ölümün də yaxşıya varmış...

Ölüm olmasaydı, həyat da olmazdı.

Kar, viedanın səsinə eşitməyənindir.

Haqqında həmişə pis fikirləşsənsə, deməli sən bit adamam - dəyşmirəm.

Pis adamdan uzaq olmaq üçün onu irəli çəkirlər?

Başında dəlləkliyi öyrənənlərin hər birinin yaqın indi işləri "xod" gedir.

Baziləri gözə girmək üçün nə isə edirlər, baziləri isə gözə girirlər ki, "nə isə"ni də etməsinsinlər.

Ətrafdakıların dünyagörüşünə bələd olduqca, daha çox tək qalmağa istəyirəm.

Bazilərinin heç nə bilmədikləri, bazilərinin isə daha çox bildikləri üçün çox yerə buraxmırlar.

Ən böyük iküzlülük, insanın özüylə iküzlülük etməsidir.

Mən hətta yaxşı köynəyi və ya ayaqqabısı olmadıq üçün xəcalət çəkməmişəm, amma indiyədək ağıllı olmadıq üçün kiminsə xəcalət çəkdiyini görməmişəm.

Baziləri özlərini ələ aparırlar ki, sanki ağılları aşır-dışırlar, sadəcə bədxərə olmadıqları üçün istifadə etmirlər.

Yaxşı ki, həyatda çox şey istəmədim. Bu, özlərdən razı adamlara ağız açmamamağa imkan verdi.

Hər şeyi güclü həll etmək gücsüzlük əlamətidir. Ağılla çox şeyi yerinə qoymaq olar.

Haqiqət qazanmayıbsa, kimin qazandığı mənim üçün maraqlı deyil.

Ögər düşmənlərinizi sizi yolunuzdan çəkəndir-məyə çalışarlarsa, deməli, doğru yoldasınız.

Mən şeytan deyiləm və mənə də aldatmaq olar. Amma, daha çox çalışıram ki, mənə şeytan aldada bilməsin.

Doğru yola qayıtmağın üçün ən münasib vaxt daha tez qayıda biləcəyiniz vaxtdır.

Hədsiz dərəcədə gecikəndə və ya hədsiz dərəcədə tələsəndə uğur şansınızı əldən buraxırsınız.

Özünü inanmayan adam mənim ona inanacağıma niyə inanır?

İnsanlar bilsələr ki, danışıqda özlərini necə əl verirlər, danışmazlar.

Zor düşmək istəməyirsinizsə, bütün məsələlərdə "qızıl orta"dan uzaqlaşmayın.

Mən yaxşıdan neçə dəfə polis dolandığım barədə yox, pisdən nə qədər yaxşı dolandığım barədə fikirləşirəm.

Keçmişinlə nə qədər çox yaşasan, gələcəyin də sənəndən o qədər uzaqlaşacaq.

Rasif TAHİROV

KİŞİLƏR 6, QADINLAR İSƏ 4 DƏST MEDAL UĞRUNDA MÜBARİZƏ APARIBLAR

Bakıda, Milli Gimnastika Arenasında idman gimnastikası üzrə Beynəlxalq Gimnastika Federasiyasının (FIG) dünya kuboku yarışları keçirilib.

Azərbaycan gimnastı Marina Nekrasova və sərbəst hərəkətlərdə bürünc medal qazanıb. O, finalda 12.833 xal yığaraq ən yaxın rəqibi yunanıstanlı gimnast İoanna Sulocini 0.2 xal qabaqlayıb. Bu hərəkət üzrə qızıl medalı 13.433 xalla rumıniyalı gimnast Katalina Ponor qazanıb. Gümüş medala isə 13.400 xalla avstraliyalı gimnast Emili Littl sahib olub.

Kişilər arasında turnikdə hərəkətlər üzrə yarışın finalında yaponiyalı gimnast Naoto Hayasaka birinci yeri tutub. O, 14.333 xal toplayaraq fəxri kürsünün ən yüksək pilləsinə qalxıb. İkinci yerdə 14.000 xalla Xorvatiyalı gimnast Anton Kovçeviç, üçüncü yerdə 13.866 xalla Litva gimnastı Tomas Kuzmiçkas qorulaşılıb.

Dünya kubokunda kişilər arasında gimnastika atı üzərində hərəkətlərin finalında Çin gimnastı Hao Venq 15.400 xalla birinci yeri yüksəlib. Macarıstan təmsilçisi Kristian Berki 15.266 xalla ikinci, xorvatiyalı Filip Ude 15.200 xalla üçüncü olublar.

Bakının artıq ikinci ildir ev sahibliyi etdiyi dünya kubokunda 23 ölkədən 85 kişi və 35 qadın idmançı iştirak edib. Hazırkı Olimpiya dövrünün 2017-ci ildən qüvvəyə minən yeni qaydaları əsasında keçirilən yarışlarda kişi gimnastları 6, qadın gimnastları isə 4 döst medal uğrunda mübarizə aparıblar.

IV İSLAM HƏMRƏYLİYİ OYUNLARININ İLK BİLETLƏRİ AZƏRBAYCAN PREZİDENTİ İLHAM ƏLİYEVƏ VƏ XANIMI MEHRİBAN ƏLİYEVAYA TƏQDİM OLUNUB

"Bakı-2017" IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının açılış mərasimində 55 gün qaldığı vaxtda – martın 18-də Oyunların ilk biletləri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə və xanımı, "Bakı-2017" Təşkilat Komitəsinin sədri Mehriban Əliyevaya təqdim olunub. Biletlər Prezident İlham Əliyevə və xanımı Mehriban Əliyevaya Azərbaycan xalqının milli bayramı – Novruz münasibətilə Bakıda keçirilən ümumxalq şənliyində təqdim edilib.

Oyunlarla əlaqədar satışı 500 min bilet çıxarılacaq. "Bakı-2017" IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarında azarkeşlər idmanın 20 növü üzrə 170 idman sessiyasını izləmək imkanı əldə edəcəklər. Bütün idman sessiyaları üçün biletlərin qiyməti 2-5 manat arasında dəyişir.

"Bakı-2017"nin təşkilatçıları biletləri birinci Avropa Oyunlarında olduğu kimi, münasib və əlverişli qiymətlərlə satılmasını təmin edəcəklər ki, daha çox ailələr və gənc azarkeşlər bu yaz baş tutacaq mötəbər idman yarışından zövq ala bilsin. "Bakı-2017" 16 yaşadək bütün gəncləri gücənləndirən yarışlara qatılmağa səsləyir. Belə ki, onlar 13 idman sessiyasına pulsuz buraxılacaqlar. Həmçinin 2-16 yaşlı uşaqlar üçün Heydər Əliyev adına Arenasına, Milli Gimnastika Arenası və Tofiq Bəhramov adına Respublika Stadionuna təyinatlı biletlərin qiyməti bir manat olacaq.

Dünyanın müxtəlif ölkələrindən olan idman həvəskarları "Bakı-2017"nin möhtəşəm açılış və bağlanış mərasimlərini mayın 12-də və 22-də Bakı Olimpiya Stadionunda izləyə biləcəklər. Açılış mərasimində biletlərin qiyməti 20-200, bağlanış mərasimi üçün isə 10-100 manat arasında dəyişir.

IV İslam Həmrəyliyi Oyunları üçün biletləri "Ba-

BAKU 2017

4th Islamic Solidarity Games

ki-2017"nin rəsmi veb saytı – "www.baku2017.com/tickets" vasitəsilə, yaxud paytaxtımızın müxtəlif məkanlarında quraşdırılacaq 12 satış məntəqəsindən əldə etmək olar.

İslam dünyasını birləşdirən maraqlı və çoxnövlü idman tədbiri olan "Bakı-2017" IV İslam Həmrəyliyi Oyunları mayın 12-22-də keçiriləcək.

Müsləman ölkələrini təmsil edən idmançılar on yarış günündə idmanın 20

növü (23 kateqoriya) - atletika və para-atletika, su idmanı növləri (suyatullanma, üzgüçülük, su polosu), basketbol 3x3, futbol, idman gimnastikası, bədii gimnastika, uşu, stolüstü tennis, həndbol, cüdo və görmə qabiliyyəti olmayanlar üçün cüdo, yunan-Roma güləşi, sərbəst güləş, atıcılıq, tennis, voleybol, boks, zorxana, karate, taekvando, ağır atletika üzrə 16 müasir idman qurğusunda keçiriləcək yarışlarda mübarizə aparacaqlar.

IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının 2017-ci ildə Bakıda keçirilməsi ilə bağlı qərar 2013-cü il iyulun 24-də İslam Həmrəyliyi İdman Federasiyasının Səudiyyə Ərəbistanının Ciddə şəhərində təşkil olunan VIII Baş Assambleyasında qəbul edilib. 2015-ci il sentyabrın 18-də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının Bakıda keçirilməsi üzrə Təşkilat Komitəsinin yaradılması haqqında Sərəncam imzalayıb. IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının Təşkilat Komitəsinin sədri Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti xanım Mehriban Əliyevadır.

IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının media akkreditasiyasından keçmək üçün aşağıdakı linkə daxil olmaq lazımdır: <https://www.baku2017.com/az/p/media-akkreditasiyası>

BAKU 2017 4th Islamic Solidarity Games

Zurkhaneh

ZORXANA İDMANI HAQQINDA NƏ BİLİRİK?

Bu il mayın 12-22-də Bakının ev sahibliyi edəcəyi IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının programına daxil edilən idman növlərindən biri də zorxanadır.

Zorxana yarışları üç gün ərzində "Baku Crystal Hall"da keçiriləcək. Yarışlar kişilərdən ibarət komandalardan və idmançılardan fərdi mübarizəsindən ibarət olacaq.

Bəs zorxana idmanı haqqında nə bilirik? Zorxana iki sözdən ibarətdir: "zor" güc və ya qüvvət, "xana" isə ev mənasını verir. Beləliklə, zorxana güc, qüvvət evi deməkdir. Zorxana İranın ənənəvi "pəhləvan məktəbi"dir.

İyirminci əsrin ortalarında zorxana anlayışı bilavasitə güclə əlaqələndirilib. Döyüş və müharibə ilə bağlı olan bu idman növündə fiziki hərəkətlər pəhləvanların dözümlüliyini, diqqətliliyini, çevikliyi və sürətlərini artırmaq məqsədi daşıyır.

Zorxana pəhləvanı vətəni və xalqı qarşısında borcunu yerinə yetirməli, böyüklərə hörmət etməlidir. Bu idmançılar döyüş zamanı mil, səngi, qalxan, kaman və zəncir kimi müxtəlif zorxana alətlərindən istifadə edirlər.

YUNAN-ROMA GÜLƏŞİ ÜZRƏ AZƏRBAYCAN MİLLİSİ DÜNYA KUBOKU YARIŞLARININ GÜMÜŞ MEDALINA SAHİB OLUB

İran İslam Respublikasının Abadan şəhərində yunan-Roma güləşi üzrə böyüklər arasında dünya kuboku yarışları keçirilib.

Yığma komandamız Türkiyə, Belarus və Ukrayna idmançıları ilə "B" yarımqrupunda mübarizə aparıb.

Qrupda keçirilən görüşlərdə güləşçilərimiz ardıcıl olaraq Türkiyə, Belarus və Ukrayna yığmaları üzərində 5:3 hesablı qələbə qazanıb və qrup birincisi kimi finala yüksəliblər.

Finalda güləşçilərimiz digər yarımqrupun birincisi Rusiya yığma komandası ilə qarşılaşıblar. Gərgin idman mübarizəsi şəraitində keçən görüş 5:3 hesabı ilə rəqib komandanın xeyrinə başa çatıb. Yığmamız dünya kubokunun gümüş medallarına yiyələnib.

Xatırladaq ki, 2015-ci ildə keçirilən analogi yarışda komandamız dünya kubokunun sahibi olub.

NİCAT ABBASOV ŞAHMAT ÜZRƏ AZƏRBAYCAN ÇEMPİONUDUR

Kişilər şahmatçıları arasında Azərbaycan çempionatında 9 mümkün xaldan 7,5 xal toplayan gressmeyster Nicat Abbasov qalib gəlib.

Turnirdə 24 şahmatçı, o cümlədən FIDE-nin beynəlxalq adlarının sahibləri olan 17 şahmatçı iştirak edib.

İkinci yeri 7 xalla beynəlxalq dərəcəli usta Məsrəddin İsgəndərov, üçüncü yeri 6 xalla Vüqar Rəsulov tutublar.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN

Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasının rektorluğu, professor-müəllim heyəti və həmkarlar ittifaqı təşkilatı Akademiyamızın "Gəmi energetik qurğuları və gəmiqayırma" kafedrasının müdiri, dosent Akif İsmayilova anası

ŞƏRQİYYƏ XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR
Rasif İman oğlu
TAHIROV

Ünvanımız:
AZ1003, Bakı şəhəri,
Xanlar küçəsi, 22
TELEFONLARIMIZ:
Baş redaktor
(050) 670-33-76
Redaktor
(070) 252-39-02

Qəzetin təsisçisi:
"Azərbaycan Xəzər Dəniz
Gəmiçiliyi"
Qapalı Səhmdar
Cəmiyyəti

Qəzet "Dəniz" qəzetinin
kompyuter mərkəzində
yığılmış, səhifələnməmiş və
"Azərbaycan" nəşriyyatında
çap olunmuşdur

Şəhadətnamə: 275
Tiraj: 2000
Sifariş: 860

EMS
CASPIAN MARINE SERVICES LIMITED

ALLIANCE

AZERBAIJAN
CASPIAN SHIPPING CO.

Baku AZ1025, AZERBAIJAN – Khatai district, 38A, N.Aliyev street | Tel: (+99412) 464 15 31 / 32 | Fax: (+99412) 464 15 33
E-mail: info@caspmarine.com URL: www.caspmarine.com

Xidmətlərimiz:

- ❖ Viza dəstəyi
- ❖ Mehmanxanaların sifarişi
- ❖ Avia biletlərin rezervasiyası
- ❖ Ekskursiya və transfer
- ❖ MICE (Toplantı, Təşviq, Konqres, Tədbirlər)
- ❖ Səfər sığortası
- ❖ Bonus proqramları
- ❖ Güzəştli ödəniş

Üstünlüklərimiz:

- ❖ 24/7 dəstək xidməti
- ❖ Rahat ödəniş seçimləri
- ❖ Sürətli cavab
- ❖ Xüsusi tariflər

Antalya

3* - 199 USD
4* - 249 USD
5* - 299 USD

Kuşadası

4* - 249 USD
5* - 299 USD

BlueSky
TRAVEL

Tel: (+994 12) 464 15 31/32 (ext 154)
Mob: (+994 51) 351 00 01
Email: info@blueskytravel.az
Web: www.blueskytravel.az